

Onsdag den 20. marts 2024 (D)

1

70. møde

Onsdag den 20. marts 2024 kl. 13.00

Dagsorden

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).

1) Til udenrigsministeren af:

Charlotte Munch (DD)

Hvorfor mener ministeren, at det er fornuftigt at sende 105 mio. kr. til UNRWA, når den undersøgelse, der skulle undersøge omfanget af UNRWA's medvirken i Hamas' brutale terrorangreb mod Israel den 7. oktober 2023, ikke er færdig endnu?
(Spm. nr. S 712, skr. begr.).

2) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Nick Zimmermann (DF)

Vil ministeren sørge for, at borgerne i Ølst bliver tilbudt et gennemgribende sundhedstjek som følge af Nordic Waste-skandalen?
(Spm. nr. S 659 (omtrykt)).

3) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Mette Thiesen (DF)

Kan ministeren tilkendegive sin holdning til, at behandling med pubertetsbremsende medicin fortsætter i Danmark, til trods for Storbritanniens beslutning om at indstille sådanne behandlinger, og hvilken betydning har denne beslutning for den danske praksis?
(Spm. nr. S 696).

4) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Rosa Lund (EL)

Mener ministeren, at en organisation kan bedrive uvildig og faglig rådgivning om abort ud fra et erklæret værdigrundlag imod retten til abort?
(Spm. nr. S 700, skr. begr.).

5) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Pelle Dragsted (EL)

Mener ministeren, at konstruktionen med mulighed for op til seks ydernumre pr. alment praktiserende læge, og hvor driften ligger hos private kapitalfonde, er hensigtsmæssig, når DR's afdækning af Alles Lægehus viser, at lægerne ikke er til stede i klinikkerne, at læger ejer ydernumre spredt ud over hele landet og ikke har fast gang i klinikkerne, og at der tilsyneladende er foregået omfattende fusk med afregningen af ydelser?
(Spm. nr. S 704, skr. begr.).

6) Til justitsministeren af:

Steffen Larsen (LA)

Finder ministeren det tilfredsstillende, at Dansk Sportsskytte Forbund har ventet i mere end to år på at få svar på deres ansøgning om at blive optaget som hovedorganisation på våbenbekendtgørelsen?
(Spm. nr. S 693).

7) Til justitsministeren af:

Samira Nawa (RV)

Hvad er ministerens holdning til, at der er givet tilladelse til en demonstration på P. Knudsens Gade i København den 15. marts 2024 med den konsekvens, at den berørte skole har givet alle elever fra 7.-9. klasse fri fra kl. 11.30 og opfordret forældrene til at hente de resterende elever før kl. 12, da de ikke kan garantere for, at børnene ikke udsættes for en ubehagelig oplevelse?
(Spm. nr. S 710).

8) Til miljøministeren af:

Kristian Bøgsted (DD)

Er det ministerens holdning til de danske fiskere, at de »hyggehænger« i Bælthavet, som ministeren udtaler i podcasten »Den Dyriske Time« fra den 29. februar 2024?
(Spm. nr. S 691).

9) Til social- og boligministeren af:

Rosa Lund (EL)

Hvilke overvejelser gør ministeren sig i forhold til at sikre nemmere og mere tillidsbaseret adgang til hjælpemidler for mennesker med handicap set i lyset af ældreministerens ambitioner om en forenklet og mere tillidsbaseret visitation til hjælpemidler for ældre i en kommende ældrelov?
(Spm. nr. S 701, skr. begr.).

10) Til beskæftigelsesministeren af:

Victoria Velasquez (EL)

Mener ministeren, at det er et udtryk for et samfundsproblem, at der er så mange mennesker, der bliver syge med arbejdsrelateret stress, og hvad skal der til, før ministeren vil indkalde til trepartsforhandlinger med fokus på mental trivsel og vi får mindsket, at alt for mange mennesker bliver syge i deres arbejdsliv?
(Spm. nr. S 702, skr. begr.).

11) Til børne- og undervisningsministeren af:

Astrid Carøe (SF)

Hvordan forholder ministeren sig til, at regeringens ambition om at få danskerne til at arbejde mere bliver inddæmmet af kommunale sparerunder på daginstitutionerne?
(Spm. nr. S 684, skr. begr.).

12) Til børne- og undervisningsministeren af:

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT)

Vil ministeren redegøre for, hvorfor regeringen har indgået en aftale med KL om regelforenkling, som indebærer, at der ikke vil blive of-

fentliggjort normeringer på institutionsniveau, når regeringen i juni 2023 sammen med forligspartierne bag finansloven 2023 aftalte at videreføre den del af aftalen om minimumsnormeringer, der handler om øget gennemsigtighed på institutionsniveau? (Spm. nr. S 705, skr. begr. Medspørger: Anne Hegelund (EL)).

13) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Helene Liliendahl Brydesholt (ALT)

Mener ministeren, at det er ansvarligt at fjerne store dele af det økonomiske grundlag for civilsamfundsorganisationer, der arbejder med integration og flygtninge?

(Spm. nr. S 690, skr. begr. Medspørger: Christina Olumeko (ALT)).

14) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Nick Zimmermann (DF)

Er ministeren overrasket over udviklingen med Grimhøjmoskeens imam Oussama Mohamad El-Saadis dom for socialt bedrageri og dermed snyd med danskernes penge, særlig set i det lys at han på så mange planer udviser afsky for det danske samfund, bl.a. ved at have udtalt, at han ønsker en islamisk stat, hvor der skal herske sharia love, at han holder med IS, samt er leder for en moské, hvor et stort antal af moskéens brugere er taget til Syrien for at kæmpe med Islamisk Stat?

(Spm. nr. S 711, skr. begr.).

15) Til skatteministerens af:

Pelle Dragsted (EL)

Mener ministeren, at det er fair og fornuftigt at kaste borgere og familier ud i økonomisk deroute med de nye voldsomme regler for gældsinddrivelse, der betyder, at borgerne kan få en samlet trækprocent på op mod 100 pct. og de dermed ikke har en chance for at betale deres husleje, boligudgifter og andre faste udgifter?

(Spm. nr. S 706).

16) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Carl Valentin (SF)

Mener ministeren, at det er helt uproblematisk, hvis man som nuværende eller tidligere minkavler er med til at afgøre sager om erstatninger, som man selv eller ens nære bekendtskaber har en økonomisk egeninteresse i?

(Spm. nr. S 707).

17) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Sandra Elisabeth Skalgvig (LA)

Mener ministeren, at erhvervserfaring fra særlige regioner samt diversitet kan ses som objektive og faglige kriterier ved kvote 2-optaget?

(Spm. nr. S 695, skr. begr.).

18) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Sofie Lippert (SF)

Bekymrer ministeren sig over den klare sammenhæng mellem unges, herunder studerendes, økonomiske vilkår og deres trivsel, og hvad vil ministeren i så fald gøre ved det?

(Spm. nr. S 699, skr. begr. Medspørger: Mads Olsen (SF)).

19) Til ældreministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF)

Er det ministerens hensigt at skabe en ældrepleje, der i høj grad bygger på involveringen af pårørende, herunder deres aktive tilstedeværelse på plejehjemmene?

(Spm. nr. S 703).

20) Til ministeren for ligestilling af:

Samira Nawa (RV)

Mener ministeren, at det er et problem for ligestilling og repræsentation, at kun 89 ud af 1.725 personer, der nævnes i de ti mest anvendte grundhistoriebøger i folkeskolen, er kvinder? (Spm. nr. S 602, skr. begr. (omtrykt)).

Kl. 12:59

Meddelelser fra formanden

Formanden (Søren Gade):

Mødet er åbnet.

Fra medlem af Folketinget Sjúrdur Skaale (JF), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at han fra og med den 25. marts 2024 atter kan give møde i Tinget.

Barbara Gaardlykke Apols (JF) hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

Fra medlem af Folketinget Rosa Eriksen (M), der har orlov, har jeg modtaget meddelelse om, at hun fra og med den 2. april 2024 atter kan give møde i Tinget.

Kenneth Bjerg Andersens (M) hverv som midlertidigt medlem af Folketinget ophører fra nævnte dato at regne.

I dag er der følgende anmeldelser, og på grund af de mange fremsættelser vil jeg undlade at læse titlerne op; jeg nævner alene numrene:

Finansministeren (Nicolai Wammen):

Lovforslag nr. L 132 (Forslag til lov om ændring af lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2025, lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2026 og lov om fastsættelse af udgiftslofter for stat, kommuner og regioner for finansåret 2027. (Konsekvenser af Aftale om reform af personskat af 14. december 2023 m.v.)).

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Lovforslag nr. L 133 (Forslag til lov om ændring af lov om undersøgelse af beslutningen om hjemsendelse af ledende medarbejdere i Forsvarets Efterretningstjeneste. (Udvidelse af undersøgelsen)),

Lovforslag nr. L 134 (Forslag til lov om ændring af retsplejelov for Grønland. (Henvisning af civile retssager til Grønlands Landsret)) og

Lovforslag nr. L 135 (Forslag til lov om ændring af lov om tjenestemænd. (Ændring af rigsadvokatens ansættelsesvilkår)).

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Lovforslag nr. L 136 (Forslag til lov om ændring af lov om social pension. (Tildeling af anciennitet til tidlig pension for perioder under opskoling)) og

Lovforslag nr. L 137 (Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsmiljø. (Indførelse af autorisationsordning for nedrivning af asbestholdigt materiale, offentliggørelse af udenlandske virksomheders arbejdsmiljø og offentliggørelse af data om arbejdsulykker)).

Skatteministerens (Jeppe Bruus):

Lovforslag nr. L 138 (Forslag til lov om ændring af personskatteloven, ligningsloven og forskellige andre love. (Udmøntning af dele af aftale om reform af personskat)).

Transportministeren (Thomas Danielsen):

Lovforslag nr. L 139 (Forslag til lov om udbygning af Øresundsmotorvejen).

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Lovforslag nr. L 140 (Forslag til lov om ændring af lov om forberedende grunduddannelse, lov om institutioner for forberedende grunduddannelse, lov om kommunal indsats for unge under 25 år og forskellige andre love. (Mere fleksible rammer til at tilrettelægge forberedende grunduddannelse og smidigere overgang til den forberedende grunduddannelse m.v.)),

Lovforslag nr. L 141 (Forslag til lov om ændring af lov om efterskoler og frie fagskoler og lov om friskoler og private grundskoler m.v. (Hjemtagelse af elevstøtte og præcisering af tilskudsbetingelser)) og

Lovforslag nr. L 142 (Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v., lov om social service og lov om en børne- og ungeydelse. (Ophævelse af revisionsbestemmelse)).

Klima-, energi- og forsyningsministeren (Lars Aagaard):

Lovforslag nr. L 143 (Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi. (Justering af satserne for grøn pulje, ændring af grøn pulje, bemyndigelser til at fastsætte regler om indberetning af oplysninger og offentliggørelse af oplysninger m.v.)) og

Lovforslag nr. L 144 (Forslag til lov om ændring af lov om fremme af vedvarende energi. (Tydeliggørelse af dansk rets anvendelse på anlæg omfattet af loven i den eksklusive økonomiske zone og afskaffelse af kompensation for indfødningsstarif for fremtidige havvindmølleparker)).

Kulturministeren (Jakob Engel-Schmidt):

Lovforslag nr. L 145 (Forslag til lov om ændring af lov om ophavsret og lov om videregående kunstneriske uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet. (Modernisering af regler om aftaleindgåelse m.v. og fastsættelse af nærmere regler om eksaminer, prøver og bedømmelser)).

Ministeren for byer og landdistrikter (Morten Dahlin):

Lovforslag nr. L 146 (Forslag til lov om forsøgsordning for frie bymidter).

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Lovforslag nr. L 147 (Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Øget fleksibilitet for ophold efter fast track-ordningens korttidsspor, udvidelse af jobskiftereglen og ændring af kravet om dansk bankkonto)).

Victoria Velasquez (EL), Karsten Hønge (SF) og Torsten Gejl (ALT):

Beslutningsforslag nr. B 196 (Forslag til folketingsbeslutning om lov mod fattigdom og en konkret handleplan mod børnefattigdom).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Justitsministeren (Peter Hummelgaard) har meddelt mig, at han ønsker i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, at give Folketinget en skriftlig

Redegørelse om forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter uden for strafferetsplejen. (Den årlige retssikkerhedsredagørelse). (Redegørelse nr. R 13).

Redegørelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk.

Medlemmer af Folketinget Karsten Hønge (SF) og Victoria Velasquez (EL) har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om lov mod fattigdom og en konkret handleplan mod børnefattigdom. (Beslutningsforslag nr. B 167).

Ønsker nogen at optage dette beslutningsforslag?

Da det ikke er tilfældet, er beslutningsforslaget bortfaldet.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid). Kl. 13:02

Formanden (Søren Gade):

Jeg byder velkommen til udenrigsministeren og velkommen til fru Charlotte Munch fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:02

Spm. nr. S 712

1) Til udenrigsministeren af:

Charlotte Munch (DD):

Hvorfor mener ministeren, at det er fornuftigt at sende 105 mio. kr. til UNRWA, når den undersøgelse, der skulle undersøge omfanget af UNRWA's medvirken i Hamas' brutale terrorangreb mod Israel den 7. oktober 2023, ikke er færdig endnu?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til Udenrigsministeriets pressemeddelelse »Danmark udbetaler planlagt støtte til UNRWA« fra den 14. marts 2024.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:02

Charlotte Munch (DD):

Tak. Hvorfor mener ministeren, at det er fornuftigt at sende 105 mio. kr. til UNRWA, når den undersøgelse, der skulle undersøge omfanget af UNRWA's medvirken i Hamas' brutale terrorangreb mod Israel den 7. oktober 2023, ikke er færdig endnu?

Kl. 13:02

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:02

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Tak for det spørgsmål. Regeringens beslutning om at udbetale de allerede planlagte danske kernetøttebidrag til UNRWA beror på en samlet vurdering, som jo både omfatter den katastrofale humanitære situation i Gaza, som bliver værre og værre for, hver dag der går, og de tiltag, som FN har igangsat efter de israelske anklager mod UNRWA's ansatte om medvirken til terrorangrebet. Og vi har fra dansk side haft en tæt dialog med ligesindede lande, med FN og med UNRWA om, hvilke tiltag vi ser som nødvendige både på kortere og mellemlang sigt, og her er det vores vurdering, som vi deler med en række ligesindede lande, at FN har taget tilstrækkelig resolute og også troværdige skridt til at følge op på sagen, og vi har holdt os løbende orienteret.

FN og UNRWA har jo bl.a. øjeblikkelig afskediget de nulevende ansatte under anklage, igangsat en hasteundersøgelse af anklagerne ved FN's kontor for intern kontrol og tilsyn, altså det, der hedder OIOS, og derudover er der igangsat en ekstern og uafhængig undersøgelse af UNRWA's kontrol- og tilsynsmekanismer, som bl.a. vil give anbefalinger til, hvordan organisationen kan styrkes, og endelig har UNRWA igangsat et internt arbejde, der også skal styrke organisationens kontrolmekanismer.

Så har vi indgået en bilateral aftale med UNRWA om tre ting, nemlig en forpligtelse til løbende at dele informationer vedrørende kontrol af ansatte, styrkede kontrolmekanismer samt beskyttelse af danske midler i tilfælde af mistanke eller bekræftet mistanke om ansattes deltagelse i terrorangrebet og endelig også en forpligtelse til en EU-undersøgelse, som så deles med os. Støtten til UNRWA kommer på et tidspunkt, hvor den humanitære situation i Gaza er katastrofal, og hvor det er helt afgørende at få nødhjælp ind, og hvor UNRWA er en uerstattelig og uomgængelig humanitær aktør. Så vi vil ikke risikere, at UNRWA kollapse.

Så er der helt åbenlyst stadig væk punkter, hvor UNRWA skal styrkes, men vores samlede vurdering er altså, at de iværksatte tiltag er med til at genskabe vores tillid, og her ligger vi jo på linje med lande som f.eks. Sverige, Canada og Australien, som også netop har genoptaget støtten til UNRWA.

Kl. 13:04

Formanden (Søren Gade):

Fru Charlotte Munch.

Kl. 13:04

Charlotte Munch (DD):

Tak. Men baggrunden for spørgsmålet er jo, at Udenrigsministeriet den 14. marts har udsendt en pressemeddelelse, hvori det meddeles, at Danmark udbetaler planlagt støtte til UNRWA på 105 mio. kr. Det fremgår bl.a., at FN har udvist en troværdig opfølgning i sagen om Israels anklager mod UNRWA-ansatte om deltagelse i Hamas' terrorangreb mod Israel den 7. oktober, og at man har igangsat en hasteundersøgelse af anklagerne.

Men er det nok med en hasteundersøgelse, som vi endnu ikke har resultatet af? Hvorfor afventer regeringen ikke den endelige undersøgelse, som det danske Institut for Menneskerettigheder deltager i, hvis man vil være på helt sikker grund?

Kl. 13:05

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:05

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Fordi der er en helt utrolig og vel nærmest ufattelig humanitær katastrofe i Gaza, som, hvis ikke det er det værste, vi har set fremkaldt

af mennesker, er noget af det værste, vi har set. Det er sådan det korte svar på det spørgsmål, og derfor har vi jo heller ikke haft suspenderet støtten.

Det, der var meldingen fra den danske regering, var, at vi har planlagt støtte ultimo første kvartal, og det giver os så en mulighed for egentlig at følge med i, hvordan man tager det her ned, og både udviklingsministeren og jeg har været meget præcise i at nævne noget kort, noget mellemfristet og noget langsigtet, og vi synes, at UNRWA og FN har håndteret det her i overensstemmelse med de fordringer, vi kan have på dem.

Kl. 13:06

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 13:06

Charlotte Munch (DD):

Tak. Den 7. februar havde Folketinget en hasteforespørgsel om UNRWA, og da vedtog Folketinget en vedtagelse, hvoraf det fremgår, og jeg citerer:

»Folketinget anerkender, at FN har ageret og igangsat undersøgelser. Danmark vil tage nøje bestik heraf inden nye udbetalinger.«

Er ministeren ikke enig i, at vedtagelsen betyder, at regeringen skal afvente det færdige resultat af undersøgelsen, inden Danmark skulle udbetale pengene?

Kl. 13:06

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:06

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nej, det er jeg ikke enig i, og jeg har i øvrigt også haft lejlighed til i den kreds af partier, der stod bag den vedtagelse – det tror jeg ikke at spørgerens parti gjorde – at have en direkte dialog med dem, så der har været et indblik i, hvordan vi arbejdede med den her sag. Og det er jo sådan set et arbejde, vi har taget ret seriøst, og som har gjort, at jeg har initieret møder med kolleger, og at udviklingsministeren har gjort det samme, også med UNRWA's generalsekretær, og vi har forsøgt at afstemme vores linje med den linje, der er rundtomkring i verden.

Det er jo også derfor, jeg kan sige, at den danske udbetaling falder på et tidspunkt, hvor svenskerne, som rent faktisk suspenderede, altså tog en aktiv beslutning om ikke at udbetale det – det har vi jo ikke gjort – har udbetalt, og det samme gælder Australien, og det samme gælder Canada.

Kl. 13:07

Formanden (Søren Gade):

Fru Charlotte Munch med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:07

Charlotte Munch (DD):

Tak. Af Folketingets vedtagelse fremgår det tydeligt, at man skal tage nøje bestik inden nye udbetalinger. Det betyder med andre ord vel også, at man er nødt til at afvente. Og jeg ved godt, at jeg har stillet det spørgsmål før, men jeg synes ikke rigtig, jeg får et klart svar om den her færdige undersøgelse. For jeg mener jo, det er tåbeligt, at vi bakker op om den her undersøgelse, hvis vi ikke følger den.

Så er ministeren ikke enig i, at vi burde vente og se på det færdige resultat af undersøgelsen?

Kl. 13:08

Formanden (Søren Gade):

Udenrigsministeren.

Kl. 13:08

Udenrigsministeren (Lars Løkke Rasmussen):

Nej, det er jeg ikke, for så havde vi jo ventet, og jeg har jo egentlig besvaret spørgsmålet. Og der er vel også den komplikation i hele den her sag, hvornår der ligger en fuld afklaring af det hele. Indtil videre har Israel, sådan som jeg er orienteret, jo heller ikke til FN-systemet udleveret bagvedliggende dokumentation på de her oprindelige syv sager.

Så hvis man valgte at indtage den position, der handler om, at alt skal være afklaret til bunds og ned i den mindste detalje, så ville man meget vel kunne sætte sig i en situation, hvor man ikke ville være i stand til på noget tidspunkt at bevilge ressourcer til UNRWA, og i en situation, hvor der er en humanitær katastrofe af dimensioner, med langt over 30.000 dræbte, heraf langt over 10.000 dræbte børn, og i en situation, hvor f.eks. den amerikanske udenrigsminister så sent som i går i Filippinerne har talt om, at der er en fødevaresikkerhed i forhold til hele befolkningen, vil det være helt, helt uholdbart ikke at fastholde støtten til den her organisation, som på trods af udfordringerne er den helt grundlæggende og den eneste arkitektur og infrastruktur, der kan sikre nødhjælp til en lidende civilbefolkning.

Kl. 13:09

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til udenrigsministeren og tak til fru Charlotte Munch fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til indenrigs- og sundhedsministeren og til hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:09

Spm. nr. S 659 (omtrykt)

2) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Nick Zimmermann (DF):

Vil ministeren sørge for, at borgerne i Ølst bliver tilbudt et gennemgribende sundhedstjek som følge af Nordic Waste-skandalen?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:09

Nick Zimmermann (DF):

Tak for det. Vil ministeren sørge for, at borgerne i Ølst bliver tilbudt et gennemgribende sundhedstjek som følge af Nordic Waste-skandalen?

Kl. 13:09

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:09

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg kan godt forstå, at en så alvorlig sag som Nordic Waste kan skabe utryghed i lokalområdet, og det skal vi selvfølgelig også sørge for at tage hånd om. Styrelsen for Patientsikkerhed har sent i går sendt en sundhedsfaglig udtalelse til Randers Kommune omkring sagen, som jeg kan henholde mig til. Jeg kan konstatere, at der er oprettet flere sundhedstilbud til borgerne i Ølst, og det fremgår således af udtalelsen – og jeg tillader mig at citere:

Styrelsen for Patientsikkerhed er bekendt med, at borgerne i området er blevet informeret om, at Randers Kommune har oprettet en telefonhotline i regi af kommunens sundhedscenter, og at borgerne kan kontakte egen læge, hvis de har en helbredsbeskyrning. Endvidere har Region Midtjylland sikret, at de praktiserende læger i området er informeret om, at de ved behov kan henvise til arbejdsmedicinsk afdeling på Aarhus Universitetshospital.

Det er på den baggrund min opfattelse, at man lokalt dels har iværksat flere tiltag, som skal tage hånd om borgernes sundhed og også de bekymringer, som de måtte have, og styrelsen peger samtidig på, at der udestår central information om, hvorvidt lokalområdet har været eksponeret for forureningen. Derfor kommer styrelsen også i det, der er sendt til kommunen i går aftes, med en række anbefalinger til kommunen. Den manglende information gør, at styrelsen på nuværende tidspunkt ikke har det nødvendige faglige grundlag til at kunne anbefale direkte, at man iværksætter helbredsundersøgelser, men styrelsen og kommunen går nu i dialog om anbefalingerne, og jeg forventer selvfølgelig, at Randers Kommune på baggrund af udtalelsen også vil sørge for at tage de nødvendige foranstaltninger.

Kl. 13:11

Formanden (Søren Gade):

Hr. Nick Zimmermann.

Kl. 13:11

Nick Zimmermann (DF):

Jamen det er sådan set bare ikke det, som borgerne ude i Ølst oplever. De møder en lukket dør, når de henvender sig til Randers Kommune, og det, der især er begyndt at gøre borgerne bekymret ude i Ølst, er rent faktisk, at der er nogle, der begynder at opleve symptomer på hovedpine, og der er nogle børn, der fortæller, at de har vejrtrækningsproblemer, ondt i maven og alle mulige andre forskellige ting. De oplever så netop, at når de f.eks. prøver at henvende sig til arbejdsmedicinsk klinik, siger overlægen inde på arbejdsmedicinsk klinik på Aarhus Universitetshospital, at de overhovedet ikke aner, hvad de skal lede efter.

Derfor var det netop, at jeg og hr. Morten Messerschmidt var på besøg ude i Ølst, hvor de egentlig spurgte os, om ikke vi gider at prøve gennem de kanaler, som vi har i Folketinget, at råbe sundhedsministeren op omkring, at de egentlig ikke føler, at de bliver hørt nogen af de steder, de kommer. Når de går til Randers Kommune, får de at vide, at der ikke er noget at komme efter, og når de tager ind på arbejdsmedicinsk klinik, får de at vide, at man ikke aner, hvad man skal lede efter. Så de spørger altså, om ikke godt vi kan prøve at bede sundhedsministeren om at hjælpe dem på en eller anden måde.

Det er egentlig grunden til, at jeg nu står her, altså netop for at spørge sundhedsministeren, om ikke regeringen på en eller anden måde kan komme de her borgere ude i Ølst i møde, sådan at de rent faktisk føler, de bliver hørt og set.

Kl. 13:12

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:12

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Tak for det. Det skal selvfølgelig ikke være sådan, at man føler, at man møder en lukket dør. Der er jo taget en række initiativer i forhold til bl.a. at iværksætte en sundhedshotline. Man har sørget for også at lave særskilt orientering i forhold til de praktiserende læger, så de også ved i området, hvordan man skal forholde sig. Man har lavet aftalen i forhold til også at kunne lave direkte henvisning til Aarhus Universitetshospital uden ventetid, og kommunen har også, så vidt jeg er orienteret, taget forskellige initiativer i forhold til at orientere og informere borgerne via nyhedsbreve, fysisk information, e-boks og andet.

Jeg vil som sundhedsminister sige, at jeg naturligvis er klar til at tage yderligere skridt, hvis det er, at sundhedsmyndighederne skulle anbefale det, og det er også derfor, at jeg lige nu henviser til, at styrelsen sent i går aftes har sendt en udtalelse til Randers Kommune. Og de to, både styrelsen og kommunen, går nu i dialog omkring den

udtalelse, der er sendt, og så har jeg jo en klar forventning om, at Randers Kommune sørger for at følge op på det.

Kl. 13:13

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:13

Nick Zimmermann (DF):

Det her er jo en totalt ekstraordinær situation. Det er jo aldrig sket før, at der er nogle borgere, der har boet så tæt på en virksomhed, der har håndteret så farligt materiale og ovenikøbet håndteret statsministerens døde mink, der ligger rundt i området, og som jo er begravet derude. Derfor er de dybt bekymret nu, hvor de kan se, at de her forskellige retningslinjer jo overhovedet ikke er overholdt i forhold til virksomheden. De er bekymret for, hvad det er, der hvirvler rundt i luften. De er bekymret for, hvordan det påvirker grundvandet derude, og alle mulige andre ting.

De oplever netop, når de kommer ind på den arbejdsmedicinske klinik, at de får at vide af overlægen derinde, at overlægen ikke aner, hvad de skal undersøge for. Derfor er det, at de spørger os. De råber sådan set om hjælp fra sundhedsministeren i forhold til et gennemgribende sundhedstjek. Det kan involvere at få taget en blodprøve. Det kan involvere at få tjekket deres børn, der oplever symptomer på hovedpine og vejrtrækningsproblemer og alle mulige andre ting. Det overrasker mig faktisk rigtig meget – selv om jeg synes, at det er enormt ærgerligt – at man ikke vil imødekomme de her borgere, som egentlig bare beder om hjælp.

Kl. 13:14

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:14

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

I al stilfærdighed skal jeg gøre opmærksom på, at man før har skullet håndtere ekstraordinære situationer, også i forbindelse med jordforureninger og andet. Jeg noterer mig nu, at der i går aftes er kommet en række anbefalinger til Randers Kommune. Det lyder ikke til, at ordføreren fra Dansk Folkeparti selv har nået at læse det, som styrelsen har haft sendt til Randers Kommune. (*Nick Zimmermann* (DF): Jo jo).

Næste skridt er, at styrelsen går i dialog med kommunen. Jeg er klar – det er det, jeg signalerer tydeligt her i dag – til at tage yderligere skridt, hvis det er, at sundhedsmyndighederne anbefaler det. Sundhedsmyndighederne kan ikke på det nugældende grundlag anbefale, at man iværksætter generelle helbredsundersøgelser. Det ville i øvrigt også forudsætte, at man ved, hvad det er, man skal lede efter, og det er derfor, at jeg er så optaget af, at vi nu sørger for, at Randers Kommune også får fulgt op på de anbefalinger, som styrelsen altså i går har viderebragt til kommunen. For det skal der ske.

Kl. 13:15

Formanden (Søren Gade):

Så er det hr. Nick Zimmermann med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:15

Nick Zimmermann (DF):

Det er jo måske i virkeligheden her, at sundhedsministeren remser den helt store udfordring op. Sundhedsministeren ønsker nemlig, at man skal vide, hvad man skal tjekke efter. Borgerne ude i Ølst er jo ikke læger; de ved jo ikke, hvad det er, der skal tjekkes for. De beder sådan set bare om at blive tjekket igennem. De oplever nogle symptomer. De kunne godt tænke sig at få taget en blodprøve. De

kunne godt tænke sig at finde ud af, om den her helt ekstremt ekstraordinære situation og det, at de har levet ved siden af en virksomhed, der har håndteret statsministerens døde mink og ekstremt farligt materiale, har påvirket deres sundhed på nogen som helst måde.

De føler, at de ikke kan komme i kontakt med Randers Kommune. De føler, at de ikke kan komme i kontakt med arbejdsmedicinsk klinik, fordi de får at vide, at klinikken ikke aner, hvad den skal tjekke dem for. Derfor er det, at de spørger os her i Folketinget og spørger sundhedsministeren: Kan I ikke hjælpe os på en eller anden måde? Og det overrasker mig meget, at man ikke har interesse i at gøre det.

Kl. 13:16

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:16

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg synes, at ordføreren udlægger mine ord forkert. Jeg står her i dag og tilkendegiver klart som sundhedsminister, at jeg er klar til at tage yderligere initiativer, hvis det er, at sundhedsmyndighederne kommer med anbefalinger om, at vi bør iværksætte dem.

Så sent som i går aftes har styrelsen sendt en række anbefalinger til kommunen i forhold til at få fulgt op. Herunder har man jo behov for et øget vidensgrundlag og også samarbejde med eksterne parter i forhold til spørgsmålet omkring, hvorvidt lokalområdet har været eksponeret for forureningen. Det er jo det, der er så afgørende at få fulgt op på, og med det brev, som Randers Kommune har modtaget fra styrelsen i går, har jeg da en klar forventning om, at man også sørger for at få fulgt op på det.

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Nick Zimmermann fra Dansk Folkeparti.

Det næste spørgsmål er ligeledes til indenrigs- og sundhedsministeren, og spørgsmålet bliver stillet af fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:17

Spm. nr. S 696

3) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Mette Thiesen (DF):

Kan ministeren tilkendegive sin holdning til, at behandling med pubertetsbremsende medicin fortsætter i Danmark, til trods for Storbritanniens beslutning om at indstille sådanne behandlinger, og hvilken betydning har denne beslutning for den danske praksis?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:17

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Kan ministeren tilkendegive sin holdning til, at behandling med pubertetsbremsende medicin fortsætter i Danmark til trods for Storbritanniens beslutning om at indstille sådanne behandlinger, og hvilken betydning har denne beslutning for den danske praksis?

Kl. 13:17

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:17

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Tak for det. I Storbritannien kan børn og unge under 18 år ikke længe få udskrevet stophormoner på klinikker for kønsidentitet, men

det er fortsat muligt at behandle børn og unge med stophormoner i forbindelse med kliniske forsøg. Herudover kan børn og unge i Storbritannien fortsat blive behandlet med krydshormoner. Så hele præmissen for spørgsmålet om, at Storbritannien har stoppet for al behandling med pubertetsbremsende medicin, er skævt.

Storbritannien har haft en mindre restriktiv tilgang til hormonbehandling, end vi har og har haft i Danmark. De har nu valgt som noget nyt at samle behandlingen på færre steder, netop som vi allerede gør i Danmark ved at centralisere det her alene til Rigshospitalet. Og mens vi i Danmark har oplevet et fald i hormonbehandlinger til børn og unge, har man i Storbritannien haft en stigning i antallet af henvisninger.

Kønsmodificerende behandling til børn og unge under 18 år er et område, som selvfølgelig skal følges tæt og løbende af sundhedsmyndighederne. Derfor er Sundhedsstyrelsen også, som jeg ved det er spørgeren bekendt, i gang med at revidere deres vejledning om sundhedsfaglig hjælp ved konsidentitetsforhold, bl.a. for at klarlægge de faglige rammer for hormonbehandling. Og i den forbindelse vil styrelsen også vurdere behovet for at fastsætte en nedre aldersgrænse for hormonbehandling.

Kl. 13:18

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:18

Mette Thiesen (DF):

Tusind tak. Det, man i Storbritannien er stoppet med, er at give de her såkaldte stophormoner, og det er det, der er lidt vigtigt at sige, for det er jo det, der stopper puberteten. Så er der krydshormoner, som jo så er det modsatte køns hormoner. Det vil sige, at en pige ville få testosteron, og omvendt ville en dreng få østrogen. Så det, man har valgt i Storbritannien, er, at man stopper brugen af de her stophormoner, som altså stopper puberteten. Og jeg synes sådan set, at det siger sig selv bare ved det, at ministeren siger, at man bare har det på eksperimentel vis, tror jeg det var, for det her er jo forsøg med børn. Der er jo ikke noget diagnostisk værktøj. Vi har heller ikke nogen reel evidens, i forhold til hvad konsekvenserne vil være. Der er en hel masse bivirkninger af det her, og det er jo egentlig derfor, jeg stiller spørgsmålet.

Ministeren og jeg har drøftet det mange gange før. Vi i Dansk Folkeparti står fuldstændig fast på den samme holdning, som vi har gjort hele tiden, nemlig at kønsskifte ikke er for børn. Børn skal ikke skifte køn. De kan ikke engang selv bestemme, hvornår de skal i seng, og så skal de selvfølgelig heller ikke selv kunne bestemme, hvilket køn de vil være. Det er en voksenbeslutning. Og selv om vi selvfølgelig bakker op om, at man skal have hjælp – det kunne være noget kognitiv terapi eller noget andet i form af støtte og vejledning – så skal børn ikke have hormoner, der gør irreversibel skade på deres krop.

Derfor er den beslutning, man har taget i Storbritannien, jo ret vigtig, og det er derfor, jeg stiller det her spørgsmål til ministeren, altså om ministeren har overvejet, om vi i Danmark også skulle lukke fuldstændig ned for stophormoner til børn. Vi så gerne, at man lukkede helt ned for alle former for kønsskiftehormoner til børn generelt. Men tænker ministeren, at vi kan lære noget af den måde, man har kigget på det i Storbritannien på, hvor man lukker ned for i hvert fald én hormonbehandling?

Kl. 13:20

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:20

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg synes altid, at man skal kigge til og lære af andre lande, men noget bliver ikke mere sandt af at blive gentaget, ej heller i Folketingssalen. Det er simpelt hen ikke korrekt, at man i Storbritannien er stoppet med at kunne behandle børn og unge med stophormoner. Det sker i dag i forbindelse med kliniske forsøg. Som jeg også understreger i min besvarelse, kan børn og unge i Storbritannien fortsat blive behandlet med krydshormoner, og det er altså vel at mærke irreversibel behandling.

Så jeg synes bare, at vi også er nødt til sådan at have det faktuelle grundlag på plads, når det er, vi diskuterer det her. For Storbritannien har jo sådan set haft en mindre restriktiv tilgang til hormonbehandling end Danmark. Det er jo derfor, de også har kigget mod Danmark og sagt: Måske er det meget klogt at gøre som i Danmark, nemlig at sige, at det her ikke skal være ude på en hel masse forskellige klinikker; vi centraliserer det ét sted. Det har man gjort i Danmark på Rigshospitalet.

Er det lig med, at der ikke skal ske nogen ændringer, og at man ikke skal følge det her nøje eller overveje ændringer? Overhovedet ikke. Det er også derfor, jeg henholder mig til, at Sundhedsstyrelsen aktuelt er i gang med et arbejde med at revidere deres vejledning. Den imødeser jeg at modtage, og den vil i øvrigt også blive sendt i offentlig høring.

Kl. 13:21

Formanden (Søren Gade):
Fru Mette Thiesen.

Kl. 13:21

Mette Thiesen (DF):

Ministeren gentager jo sådan set bare det, jeg stod og sagde. Så jeg ved ikke rigtig, hvad det var, jeg sagde, der var anderledes end det, som ministeren lige har stået og sagt. Ja, man stopper for stophormoner generelt. Og så har man nogle kliniske forsøg. Altså, allerede dér vil jeg sige, at det er fuldstændig frygteligt at lave medicinske forsøg på børn. Det burde selvfølgelig også stoppes fuldstændig. Og ja, så har man stadig tilladelse til krydshormoner, som jeg præcis lige stod og sagde. Dreng får pighormoner – og omvendt. Og vi mener sådan set, at det skal være helt forbudt.

Har ministeren gjort sig nogle flere tanker, i forhold til om ministeren helt oprigtigt mener, at børn skal kunne skifte køn?

Kl. 13:22

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:22

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Men det er stadig væk heller ikke korrekt, at man i Storbritannien er stoppet med at bruge stophormoner, når vi snakker børn og unge. Det er muligt, og det sker i dag i forbindelse med kliniske forsøg. Ordføreren bliver ved med at gentage, at man er stoppet med at bruge stophormoner i Storbritannien, og det er ikke korrekt. Det bliver anvendt, og det gør det i forbindelse med kliniske forsøg. Krydshormoner, ja, er også fortsat tilladt.

Storbritannien har kigget mod Danmark og har nu besluttet, at de vil gøre det samme, som vi gjorde for mange år siden, nemlig at centralisere det her. Det har vi valgt at gøre på Rigshospitalet, og jeg afventer på nuværende tidspunkt styrelsens revision af vejledningen på området. Jeg skal på ingen måde tage forskud på, hvad det er, de måtte komme frem til af anbefalinger i forhold til ændringen af vejledningen på området, som mig bekendt, hvis jeg husker rigtigt, er tilbage fra 2018.

Formanden (Søren Gade):

Fru Mette Thiesen med et afsluttende spørgsmål.

Mette Thiesen (DF):

Ministeren siger det samme, som jeg siger. Så vi er sådan set enige om, hvor snittet er lagt i forhold til det her med Storbritannien, der lukker ned for generel behandling, men stadig tillader kliniske forsøg.

Vi mener ikke, at det overhovedet burde være tilladt, at børn skal blive udsat for kønsskifte. Tanken i sig selv er fuldstændig vanvittig. Børn må ikke få en tatovering. De skal selvfølgelig heller ikke kunne skifte køn. Jeg bad egentlig bare stilfærdigt om, om ministeren ikke har en holdning til det. Ministeren bliver ved med at skyde det over til Sundhedsstyrelsen og alt muligt andet. Har ministeren ikke en holdning til, om hun grundlæggende set mener, at børn skal kunne tage så stor en beslutning som at skifte køn?

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg har den holdning, at de behandlinger, vi tilbyder i sundhedsvæsenet, skal bero på den højeste sundhedsfaglige viden og grundlag. Det er derfor, vi har Sundhedsstyrelsen som landets øverste sundhedsfaglige myndighed. Det er heller ikke sådan, at jeg som minister går hjem på kontoret og siger: Nå, hvilken behandling synes jeg at patienter med gigts eller patienter med kræft eller andet skal modtage? Der afventer jeg, at landets øverste sundhedsfaglige myndigheder laver en revision af vejledningen og kommer med en indstilling til den.

Det er en vejledning, der i øvrigt kommer i høring. Jeg ved også, at styrelsen har prioriteret at inddrage de forskellige interessenter på området. Her får alle parter mulighed for at kunne afgive deres høringssvar. For det, der er det vigtige, er, at behandlingsvejledninger er baseret på det nyeste vidensgrundlag, og det her er i den grad et af de områder, hvor det er vigtigt, at vi sørger for at følge tæt med og sørger for også at stramme op og følge op, i takt med at der kommer ny viden på området.

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Mette Thiesen fra Dansk Folkeparti.

Det næste spørgsmål er ligeledes til indenrigs- og sundhedsministeren, og jeg byder nu velkommen til fru Rosa Lund fra Enhedslisten, som stiller spørgsmålet.

Spm. nr. S 700

4) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Rosa Lund (EL):

Mener ministeren, at en organisation kan bedrive uvildig og faglig rådgivning om abort ud fra et erklæret værdigrundlag imod retten til abort?

Skriftlig begrundelse

Retten til Liv er en organisation, der kæmper for at ulovliggøre abort. Organisationens erklærede mission er »at ændre danskernes holdninger og dansk lovgivning«, så vi får »et samfund, som anser

Kl. 13:23

fri abort for utænkeligt«. Samtidig driver Retten til Liv abortrådgivning under navnet Abortlinien. Der henvises til siden »Om os« på Retten til Livs hjemmeside.

Kl. 13:23

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:25

Rosa Lund (EL):

Tak. Mener ministeren, at en organisation kan bedrive uvildig og faglig rådgivning om abort ud fra et erklæret værdigrundlag, som er imod retten til abort?

Kl. 13:25

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:25

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Tak for det. Jeg har lidt mange emner i dag.

Jeg mener ikke, at en organisation, som erklæret kæmper imod retten til abort, kan bedrive uvildig rådgivning om abort. Jeg synes som indenrigs- og sundhedsminister, det er helt afgørende i Danmark, at kvinder har adgang til uvildig og kompetent faglig rådgivning om abort. Kvinder skal støttes i at træffe den beslutning, som er rigtig for dem, og jeg synes, det er vores ansvar også politisk at sikre, at kvinder tilbydes uvildig rådgivning, så de kan træffe den beslutning, de selv ønsker. De uvildige tilbud skal være synlige, og de skal være let tilgængelige for kvinder, som søger rådgivning og hjælp.

Det er helt centralt for kvinders selvbestemmelse, at grundlaget for at kunne træffe informerede beslutninger sikres, og derfor mener jeg også, det er væsentligt, at vi sørger for i Danmark at få styrket de uvildige og fagligt kompetente rådgivningstilbud, som der er på abortområdet, og det er også derfor, vi har haft stort fokus på det område i forbindelse med de temamøder, vi har afholdt omkring hele abortområdet, hvor også Enhedslistens ordfører har deltaget. Et af målene med forhandlingerne på abortområdet er netop, at vi skal sørge for, at kvinder i Danmark kan få mere tidssvarende og styrket uvildig rådgivning.

Kl. 13:26

Formanden (Søren Gade):

Fru Rosa Lund.

Kl. 13:26

Rosa Lund (EL):

Så er vi jo enige så langt, og det er rigtig dejligt. Mit opfølgende spørgsmål vil være: Hvordan kan det så være, at Retten til Liv, som er en organisation, som aktivt kæmper imod retten til abort, og som har et erklæret mål om, at abort i Danmark skal være ulovligt, kan få lov til at drive abortrådgivning i Danmark?

Kl. 13:27

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:27

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg bliver jo altid sådan grundlæggende bekymret, når Enhedslisten siger, at vi er helt enige her i Folketingssalen, men det tror jeg nu faktisk vi er på det her punkt, for så vidt angår spørgsmålet om, hvorvidt man kan bedrive uvildig rådgivning om abort, når det er, at man aktivt kæmper imod det, der er en sikret rettighed i Danmark og har været det i mere end 50 år, nemlig adgangen til abort.

Men det er jo også sådan, at vi har foreningsfrihed i Danmark, og det går jeg også ud fra at Enhedslistens ordfører respekterer, og derfor har borgere og foreninger jo ret til at udtrykke og promovere deres værdier og interesser i en forening. Det, der er afgørende for mig, er, at der ikke bliver brugt skatteborgerpenge fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets side på at understøtte Abortlinien, som drives af Retten til Liv.

Kl. 13:28

Formanden (Søren Gade):
Fru Rosa Lund.

Kl. 13:28

Rosa Lund (EL):

Ministeren kan være helt rolig. Vi er stadig så liberale i Enhedslisten, at vi går meget ind for foreningsfrihed, og det glæder mig, at Venstre også stadig væk er så liberale, at man går ind for foreningsfrihed.

Grunden til, at vi tager det op nu, er, at vi reelt er bekymrede for, at Retten til Liv driver den her Abortlinie, der jo i sit navn indikerer, at de rådgiver om netop retten til abort, men man jo så kan læse, at det, de rådgiver om, faktisk er det modsatte. Det synes jeg er meget bekymrende. Og hvis jeg sådan skal lytte lidt imellem linjerne i det, ministeren siger, lyder det, som om det også bekymrer ministeren en lille smule.

Kl. 13:28

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:28

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg er jo optaget af, at vi sikrer kvinder i Danmark uvildig rådgivning, og at den også er let tilgængelig. Det er derfor, jeg som et erklæret mål for regeringen som led i de forhandlinger, vi har på abortområdet, har sagt, at jeg mener, at vi skal prioritere og styrke den uvildige rådgivning til kvinder.

Så har jeg selvfølgelig også fået tjekket op på, om der bliver ydet støtte fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet til den her organisation, som siger, at den udøver uvildig rådgivning, som jeg ikke mener man er i stand til, når det er, at man samtidig kæmper imod retten til abort. Jeg har fået bekræftet, at der ikke bliver udbetalt midler fra Indenrigs- og Sundhedsministeriets side og dermed skatteborgerpenge til den her organisation, som er i sin gode ret til at have stiftet en forening og kæmpe for de ting, som de så nu engang måtte tro på.

Kl. 13:29

Formanden (Søren Gade):

Fru Rosa Lund med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:29

Rosa Lund (EL):

Tak for det. Jeg læste også godt netop det svar på det spørgsmål, som var stillet af en kvik ligestillingsordfører i abortforhandlingerne.

Men så vil jeg bare gerne spørge ministeren, hvad regeringen og ministeren vil gøre for at sikre, at den abortrådgivning, som findes derude, netop er uvildig og fagligt funderet og ikke funderet i alle mulige mærkelige gamle bøger.

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:30

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Der mener jeg, vi har et ansvar for at sikre, at de organisationer, som måtte modtage støtte fra offentlig side og dermed får skatteborgernes penge, selvfølgelig skal kunne bedrive uvildig og en fagligt funderet rådgivning, og det skal jo være et klart kriterie i forhold til overhovedet at kunne komme i betragtning til at få overvejet sin ansøgning om at levere det, som vi efterspørger. Det er der andre organisationer der heldigvis gør i Danmark i dag, og de leverer også et flot og vigtigt stykke arbejde. De civilsamfundsorganisationer er også nogle af dem, som jeg mener at vi i vores drøftelser bør overveje at se på, og vi bør overveje, hvordan vi også kan styrke deres grundlag for at kunne levere uvildig og fagligt funderet rådgivning til kvinder i Danmark.

Kl. 13:30

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet, og vi siger tak til fru Rosa Lund fra Enhedslisten.

Vi byder nu velkommen til hr. Pelle Dragsted, ligeledes fra Enhedslisten, som stiller spørgsmålet til indenrigs- og sundhedsministeren.

Kl. 13:31

Spm. nr. S 704

5) Til indenrigs- og sundhedsministeren af:

Pelle Dragsted (EL):

Mener ministeren, at konstruktionen med mulighed for op til seks ydernumre pr. alment praktiserende læge, og hvor driften ligger hos private kapitalfonde, er hensigtsmæssig, når DR's afdækning af Alles Lægehus viser, at lægerne ikke er til stede i klinikkerne, at læger ejer ydernumre spredt ud over hele landet og ikke har fast gang i klinikkerne, og at der tilsyneladende er foregået omfattende fusk med afregningen af ydelser?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklerne »Millionkoncern overtager danske lægeklinikker: Lægen dukker sjældent selv op« fra den 22. februar 2024, »Det er helt forfærdeligt! Politikere vil have bugt med 'stråmandslægeklinikker'« fra den 23. februar 2024 og »Alles Lægehus indberettet til Styrelsen for Patientsikkerhed: 'Stærkt bekymrende', lyder det fra regionsrådsformand« fra den 7. marts 2024 på dr.dk.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:31

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det. Jeg læser spørgsmålet op: Mener ministeren, at konstruktionen med mulighed for op til seks ydernumre pr. alment praktiserende læge, og hvor driften ligger hos private kapitalfonde, er hensigtsmæssig, når DR's afdækning af Alles Lægehus viser, at lægerne ikke er til stede i klinikkerne, at læger ejer ydernumre spredt ud over hele landet og ikke har fast gang i klinikkerne, og at der tilsyneladende er foregået omfattende fusk med afregningen af ydelser?

Kl. 13:31

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:31

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Lad mig starte med at slå fast, at alle lægeklinikker i Danmark uanset klinikform skal praktisere efter gældende regler, og muligheden for at eje op til seks ydernumre følger af sundhedsloven. Det er efter overenskomsten om almen praksis ikke tilladt at eje et ydernummer uden at have hovedbeskæftigelse med at drive og tage ansvar for egne klinikker. Jeg mener ikke, det er acceptabelt, hvis betingelserne ikke overholdes og der f.eks. ikke er adgang til en læge, som der bør være. Og jeg kan forstå, at Region Nordjylland nu har meldt flere klinikker til Styrelsen for Patientsikkerhed, da de er bekymrede for patientsikkerheden.

Jeg vil gerne understrege, at snyd med skatteborgernes penge er helt og aldeles uacceptabelt, og hvis der er mistanke om, at en klinik ikke overholder reglerne, forventer jeg også, at regionerne som ansvarlig myndighed følger op med sanktioner over for ejerlægen, og her kan jeg forstå, at Region Nordjylland har politianmeldt flere klinikker.

Jeg mener så også samtidig, at regionerne skal have nogle bedre muligheder for at kunne følge op på mistanke om snyd i forbindelse med lægers honorarafregning. Det er noget af det, som jeg lægger op til at drøfte nærmere med aktørerne på området – hvordan vi kan indrette lovgivningen på den mest hensigtsmæssige måde. Generelt er jeg også åben for at drøfte, om reglerne virker efter hensigten.

Vi nedsatte fra regeringens side, som det er spørgeren bekendt, Sundhedsstrukturkommissionen, som jo bl.a. har fået til opgave ikke bare at se på hele den fremtidige organisering og styring af vores sundhedsvæsen, men som har et helt særskilt fokus på organisering og styring af almen praksis, og derfor ser jeg også frem til at modtage kommissionens anbefalinger.

Kl. 13:33

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:33

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det svar. Spørgsmålet tager selvfølgelig udgangspunkt i, at Danmarks Radio har afsløret, hvordan den kapitalfondejede profit-koncern Alles Lægehus driver det, man vel bedst kan betegne som stråmandsklinikker rundtomkring i Danmark. Baggrunden for den misere er jo en ændring i sundhedsloven, som ministeren var inde på, fra 2013, som gav mulighed for, at private internationale profit-motiverede koncerner kan drive lægeklinikker i et samarbejde med speciallæger i almen medicin, hvor de speciallæger optræder som en slags stråmænd. Vi hører om læger, der sjældent eller aldrig kommer i klinikkerne, som drives med skiftende ansatte og vikarer, selv om det også strider mod reglerne. Det er omkring 200.000 borgere, der i dag er tilmeldt en lægepraksis, der drives af eller i samarbejde med de her private profitkoncerner, og det er et tal, som er vokset over årene.

For mig at se er det her et klokkeklart eksempel på, hvad der sker, når vi lader profit og internationale kapitalfonde komme ind på centrale velfærdsområder og drive en kerneydelse, nemlig sundhed, og i det her tilfælde vores alle sammens praktiserende læge. Så mister vi den nærhed, som er hele idéen med familielægerne, fordi man ikke længere har adgang til den samme læge – det, som egentlig er formålet – og vi ser den her modsætning, hvor det pludselig bliver indtjeningen, der bliver det drivende, og hvor man altså er parat til at slække på kvaliteten og i det her tilfælde jo også fuske med reglerne for at tjene flere penge. Det er jo det, der sker, når profitten rykker ind i velfærden; så bliver det indtjeningen, der bliver det vigtige, frem for hensynet til borgerne.

Vi er i Enhedslisten selvfølgelig også optaget af at sikre bedre lægedækning. Det kunne man f.eks. gøre gennem en udvidelse af de regionsklinikker, vi kender. Og jeg forstår, at man vil sætte ind over for fusk, men mener ministeren stadig væk, at konstruktionen med f.eks. private kapitalfonde, der kan drive lægeklinikker, er den rigtige vej at gå i forhold til at sikre lægedækningen i hele landet?

Kl. 13:35

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:35

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

I forhold til den sidste del af spørgsmålet vil jeg sige, at det forsøgte jeg egentlig også at svare åbent og ærligt på i min besvarelse, hvor jeg sagde, at jeg sådan set er åben for at drøfte hele det her område. Jeg vil bare ikke stå her i Folketingssalen i dag og tage forskud på, hvad Sundhedsstrukturkommissionen kommer med af anbefalinger, for så vidt angår den fremtidige styring og organisering af almen praksis.

Så mener jeg herudover, at regionerne skal have nogle bedre muligheder for også at kunne følge op på mistanke om snyd. Det er noget af det, jeg vil drøfte med parterne. Jeg har den holdning, at alle lægeklinikker – og det gælder altså uanset klinikform og dermed, hvem der i sidste ende måtte være ejer – skal praktisere efter de gældende regler. Og snyd med skatteborgernes penge er altså uacceptabelt, uanset hvilken klinikform man driver.

Jeg er jo optaget af, at vi skal gøre meget mere for at sikre en bedre lægedækning i Danmark, og det er det, der må være målet, også på den anden side af en sundhedsreform, altså at sikre, at uanset hvor man bor i Danmark, skal man have tryk, sikkerhed og vished for, at man har en læge tæt på.

Kl. 13:36

Formanden (Søren Gade):
Hr. Pelle Dragsted.

Kl. 13:36

Pelle Dragsted (EL):

Først vil jeg sige mange tak for at være åben, i forhold til at der også skal kigges på de her regler, altså at det ikke kun handler om at fjerne fusk, om man så må sige, men at man i forlængelse af Sundhedsstrukturkommissionens arbejde også kan kigge på, om det overhovedet er klogt, at vi har lukket de her kapitalfonde ind i vores nære sundhedsvæsen. Det er noteret, og det er selvfølgelig noget, vi fra Enhedslistens side vil følge op på til den tid.

Jeg kunne godt tænke mig at høre ministeren om noget, som vi har været fremme med og foreslået. Det handler om det her med, om man skulle nedsætte antallet af klinikker, som kunne drives. I dag har vi eksempler på læger, som har klinikker i hele landet, fra Bornholm til Skagen. Spørgsmålet er, om man skulle sige, at det maks var to klinikker, som kunne drives på et ydernummer, og om de skulle have en vis geografisk nærhed, så man faktisk kunne regne med, at lægen også var til stede. Kunne det være en vej at gå?

Kl. 13:37

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:37

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg tror, jeg vil være så imødekommende at understrege det, der har været vores tilgang som regering hele vejen igennem i arbejdet med en kommende sundhedsreform, nemlig at vi har nedsat en Sundhedsstrukturkommission med det formål, at de skal se fordomsfrit –

med streg under fordomsfrit – på hele den nuværende styring og organisering af vores sundhedsvæsen. Det gælder også styringen og organiseringen af almen praksis, og jeg ved, at det er et område, som de også har beskæftiget sig indgående med.

Jeg ser frem til at modtage deres anbefalinger, og jeg tror, man kan forestille sig mange forskellige løsninger og konstruktioner og nytænkning og andet, men jeg vil bare ikke på forhånd stå og afskrive hverken det ene eller det andet, førend jeg har haft lejlighed til at modtage Sundhedsstrukturkommissionens anbefalinger, som jeg ved at alle parter imødeser.

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):

Hr. Pelle Dragsted med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:38

Pelle Dragsted (EL):

Det synes jeg er rimeligt, og jeg er glad for, at ministeren tilkendegiver, at det her er et af temaerne. Kan ministeren garantere, at man i forbindelse med de forhandlinger vil forholde sig til det her spørgsmål om de her stråmandsklinikker, altså at det bliver en del af de forhandlinger? Og kan ministeren måske løfte lidt af sløret for regeringens holdning til de konsekvenser, man kan se, af, at det her meget stærke økonomiske indtjeningsmotiv er kommet ind i almen praksis, som jo traditionelt har været drevet af familielæger?

Kl. 13:38

Formanden (Søren Gade):

Ministeren med en afsluttende bemærkning.

Kl. 13:38

Indenrigs- og sundhedsministeren (Sophie Løhde):

Jeg kan garantere, at den her regering ikke vil præsentere et udspil til en sundhedsreform, som ikke også forholder sig til fremtidens organisering og styring af fremtidens almene praksis. Vi tillader os at have den ydmyghed, at når vi har bedt nogle kloge og dygtige mennesker om at lave et stykke arbejde, så vælger vi ikke at konkludere, førend vi har modtaget deres anbefalinger, og de kommer jo inden længe, og så kommer vi også til at beskæftige os med ikke bare sundhedsvæsenet bredt, men også med fremtidens styring og organisering af almen praksis sammen med partierne i Folketinget, som også gerne vil være med til at tage ansvar for indretningen af fremtidens sundhedsvæsen.

Kl. 13:39

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til indenrigs- og sundhedsministeren og tak til hr. Pelle Dragsted fra Enhedslisten.

Jeg byder velkommen til justitsministeren og hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:39

Spm. nr. S 693

6) Til justitsministeren af:

Steffen Larsen (LA):

Finder ministeren det tilfredsstillende, at Dansk Sportsskytte Forbund har ventet i mere end to år på at få svar på deres ansøgning om at blive optaget som hovedorganisation på våbenbekendtgørelsen?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:39

Steffen Larsen (LA):

Finder ministeren det tilfredsstillende, at Dansk Sportsskytte Forbund har ventet i mere end 2 år på at få svar på deres ansøgning om at blive optaget som hovedorganisation på våbenbekendtgørelsen?

Kl. 13:40

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:40

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Der har siden 1984 eksisteret en særlig ordning efter våbenloven for visse skytteforeninger. Disse skytteforeninger kan under visse nærmere angivne betingelser give en våbenpåtegning til skydevåben til foreningens medlemmer. En våbenpåtegning træder i stedet for en våbentilladelse fra politiet og er således at sidestille med en våbentilladelse. Den særlige ordning er udmøntet i våbenbekendtgørelsen og indebærer helt konkret, at arbejdet med ekspedition af våbentilladelser i et vist omfang overgår fra politiet til skytteforeningerne.

I dag er det kun skytteforeninger under DGI Skydning, Dansk Skytte Union og Dansk Firmaidræt, som har den her mulighed, og bestemmelsen er kun blevet udvidet to gange tidligere. Dansk Sportsskytte Forbund har i august 2022 bedt om at blive optaget på våbenbekendtgørelsen som hovedorganisation, og det forudsætter en ændring af bekendtgørelsen. Til brug for en stillingtagen til en sådan ændring af bekendtgørelsen er det væsentligt at afdække, hvilke konsekvenser en optagelse vil have, herunder for politiets kontrol med våbenpåtegningerne.

Jeg anerkender, at en sagsbehandlingstid på 2 år er lang tid, og jeg kan også godt forstå, at organisationen ikke finder det tilfredsstillende. Jeg vil gerne understrege, at Justitsministeriet hurtigst muligt vil tage stilling til, om bekendtgørelsen skal ændres, og forventningen er, at en stillingtagen hertil vil foreligge inden udgangen af første halvår 2024.

Kl. 13:41

Formanden (Søren Gade):

Hr. Steffen Larsen.

Kl. 13:41

Steffen Larsen (LA):

Men den 2. oktober 2023 svarede ministeren mig nærmest enslydende med nu, at man afventede ansøgningsprocessen afsluttet – dengang var det også hurtigst muligt, og det var så inden udgangen af 2023. Nu skriver vi så den 20. marts 2024, og Dansk Sportsskytte Forbund har jo fortsat intet hørt, og når de henvender sig til Justitsministeriet, kan de ikke få at vide, hvornår de kan forvente et svar, eller hvor lang sagsbehandlingstiden reelt er.

Nu får vi så et svar her i salen, og nu mener ministeren så, at det er et halvt år senere end det, han sagde sidst, altså at det vil være til sommer, og det må vi jo så gå ud fra passer denne gang. Men sidst passede det ikke. Så har ministeren en eller anden form for garanti for, at det sker denne gang?

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:42

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Altså, man skal jo altid være meget forsigtig med at udstede garantier, så det vil jeg ikke gøre. Men jeg vil i hvert fald gerne sige det igen, så det kan høres af alle, herunder også de relevante parter i

sagen: Forventningen er, at en stillingtagen til, om man kan blive optaget på bekendtgørelsen, vil foreligge inden udgangen af første halvår 2024.

Kl. 13:42

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:42

Steffen Larsen (LA):

Jeg vil gerne takke ministeren for at svare så klart, som han gør der. Men nu bliver det jo så næsten 2½ år, de har ventet. Finder ministeren den sagsbehandlingstid tilfredsstillende, altså at det kan tage 2½ år at få et svar på det spørgsmål?

Jeg vil sige, at vi jo lige har behandlet noget i forhold til retstab og alle mulige andre ting, hvor folk har ventet længe i både rets- væsenet og i alle mulige andre systemer, og der har vi talt om, at 2 år er alt for længe at vente. Så finder ministeren det tilfredsstillende, at man kommer op på næsten 2½ år, før man får et svar?

Kl. 13:43

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:43

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det korte svar er: Nej, det finder jeg ikke tilfredsstillende. Jeg tror, det er vigtigt at få sagt, at når det skal vurderes, om Dansk Sportsskytte Forbund kan optages på våbenbekendtgørelsen, så giver det anledning til en række spørgsmål, som skal afklares, før en beslutning kan træffes. Der skal bl.a. tages stilling til, om Dansk Sportsskytte Forbund har den nødvendige kapacitet til at varetage de beføjelser, der følger med udpegningen som hovedorganisation, ligesom det skal vurderes, om forbundet er sammenligneligt med de eksisterende hovedorganisationer. Og afklaringen af de forhold har taget længere tid end forventet og også *for* lang tid.

Kl. 13:43

Formanden (Søren Gade):
Hr. Steffen Larsen med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:43

Steffen Larsen (LA):

Jeg vil bare slutte af med at takke ministeren for tilkendegivelsen om tiden til det, og jeg ser frem til, at vi får et svar inden tredje kvartal i år.

Kl. 13:44

Formanden (Søren Gade):
Ministeren for en afsluttende bemærkning.

Kl. 13:44

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det vil jeg gøre mit til at sikre også sker.

Kl. 13:44

Formanden (Søren Gade):
Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til hr. Steffen Larsen fra Liberal Alliance.

Jeg byder nu velkommen til fru Samira Nawa fra Radikale Venstre.

Kl. 13:44

Spm. nr. S 710

7) Til justitsministeren af:

Samira Nawa (RV):

Hvad er ministerens holdning til, at der er givet tilladelse til en demonstration på P. Knudsens Gade i København den 15. marts 2024 med den konsekvens, at den berørte skole har givet alle elever fra 7.-9. klasse fri fra kl. 11.30 og opfordret forældrene til at hente de resterende elever før kl. 12, da de ikke kan garantere for, at børnene ikke udsættes for en ubehagelig oplevelse?

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 13:44

Samira Nawa (RV):

Mange tak. Mit spørgsmål er: Hvad er ministerens holdning til, at der er givet tilladelse til en demonstration på P. Knudsens Gade i København den 15. marts 2024 med den konsekvens, at den berørte skole måtte give alle elever fra 7. til 9. klasse fri fra kl. 11.30 og opfordre forældrene til at hente de resterende elever før kl. 12.00, da skolen ikke kunne garantere for, at børnene ikke ville blive udsat for en ubehagelig oplevelse?

Kl. 13:44

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:44

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Tak for ordet, og også tak for spørgsmålet. Jeg kan også ud fra medieomtalen forstå, at Rasmus Paludan skulle have været til stede ved skolen. Jeg vil bare gerne sige det så klart, som det overhovedet kan siges: Jeg tager skarpt afstand fra de ytringer, som Rasmus Paludan og andre ved flere lejligheder har fremsat, og jeg synes, det er helt utilstedeligt, at man kan finde på at stille sig op foran en skole og genere børn og ansatte med den konsekvens, at det går ud over børnenes skolegang. Det er i min optik fuldstændig forvrænget at udsætte små børn for den slags hadske demonstrationer, og jeg synes, det er helt og aldeles uansvarligt, at børn skal opleve den slags i nærheden af og på deres egen skole.

Vi skal selvfølgelig værne om vores grundlovssikrede ytrings- og forsamlingsfrihed, men der er også grænser, som debatten, vi havde sidste efterår, også viser, og vi skal ikke acceptere, at demokratiets rettigheder bliver misbrugt.

Jeg vil også gerne understrege i lyset af formuleringen af spørgsmålet, at det ikke er sådan, at politiet skal give tilladelse til at afholde demonstrationer. Der er alene krav om, at de skal anmeldes til politiet, senest 24 timer før de skal finde sted. I forbindelse med anmeldelsen kan politiet f.eks. give påbud om, at en demonstration skal afholdes et andet sted end det påtænkte, eller fastsætte andre vilkår for demonstrationens afholdelse. Det kan f.eks. være i tilfælde, hvor der er fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed. I yderste konsekvens kan politiet også forbyde eller opløse demonstrationer, hvis demonstrationen er til fare for den offentlige fred.

Jeg har naturligvis en forventning om, at politiet skrider ind, hvis de overværer noget, som ikke er lovligt. Derudover har jeg bedt Rigspolitiet om på det næste forligskredsmøde at redegøre for politiets overvejelser i forbindelse med den her type af demonstrationer. Tak for ordet.

Kl. 13:46

Formanden (Søren Gade):
Fru Samira Nawa.

Kl. 13:46

Samira Nawa (RV):

Det glæder mig, at ministeren så klart og tydeligt tager afstand fra de hadske ytringer, som Rasmus Paludan, der jo så også har været til

stede ved den her demonstration, har ytret, og også at ministeren så tydeligt tager børnenes parti og ønsker deres tryghed. Også tak for, at ministeren har taget initiativ til at høre fra politiet.

Kl. 13:50

Når jeg spørger til det her, er det jo en helt konkret sag, men der har været flere tilfælde. Men her er det jo konkret Ellebjerg Skole, som der har stået nogle demonstranter ude foran og også Paludan med et pressekort. Lignende tilfælde har vi jo set ved Borup Skole, hvor der også lige pludselig var en stor, massiv pressebevågenhed, hvor den samlede danske verdenspresse var til stede.

Så hvad er ministerens holdning til, at man kommer så tæt på en skole, hvor skolens ledelse ser, at deres børn oplever den her utryghed, og at de ikke kan garantere dem mod de her ubehagelige oplevelser? Hvordan ser ministeren på det, at der afholdes demonstrationer så tæt på en skole, som så netop også fører til, at en presse f.eks. kan være til stede og filme børn, filme forældre?

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:48

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

I almindelighed synes jeg, at pressen i sager, hvor der kan være behov for det, eller hvor der er sket episoder på skoler eller i nærheden af skoler, også skal udvise et etisk ansvar for de forældre og de elever, som går på skolen. Det synes jeg også var tilfældet i sagen om Borup Skole.

Som jeg forstår det og alene ud fra, hvad jeg har læst mig til i medierne, er episoden ved Ellebjerg Skole jo ganske anderledes. Her er der efter min bedste overbevisning tale om enkeltindivider, som grundlæggende misbruger demokratiets rettigheder til at så splid og så utryghed, og det bryder jeg mig ikke om.

Kl. 13:48

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:48

Samira Nawa (RV):

Jeg sætter virkelig stor pris på, at ministeren er så klar og tydelig. Som jeg har forstået på forældre fra Ellebjerg Skole, er der planlagt lignende demonstrationer foran Ellebjerg Skole i resten af ramadan-måned. Nu er det jo heldigt, at påsken indtræffer lige om lidt. Men er der noget, ministeren vil sætte i værk i det tidsrum, som jo er nu?

Kl. 13:49

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:49

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Igen vil jeg sige, at det jo ikke er sådan, at politiet giver tilladelse til at afholde demonstrationer. I princippet kan man afholde demonstrationer alle steder i Danmark og i virkeligheden også, når man vil, med den undtagelse, at politiet har mulighed for at opløse den eller henvise den til et andet sted, hvis det vurderes at være til fare for enkeltpersoners sikkerhed eller til fare for den offentlige orden, og det vil jo selvfølgelig være en konkret vurdering, hver gang man modtager en anmeldelse om, at en demonstration skal finde sted. Jeg ved også, at politiet, når man vurderer det, ser på, hvordan det forløb sidste gang og forrige gang ved samme lokaliteter, og jeg har en forventning om, at politiet også indtager de betragtninger fremover.

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):
Samira Nawa med et afsluttende spørgsmål.

Samira Nawa (RV):

Jamen så blot tak til ministeren for at være så klar og tydelig i sin afstandtagen. Det er min klare fornemmelse, at vi står samme sted, nemlig har den interesse at beskytte vores børn, bl.a. på folkeskolerne, mod hadske ytringer.

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):

Ministeren for en afsluttende bemærkning.

Kl. 13:50

Justitsministeren (Peter Hummelgaard):

Det har vi helt bestemt, og det er, uanset hvem børnene er, hvor de bor, hvad deres etniske ophav er, eller hvilken religion de dyrker. Jeg synes, det er forstemmende, at der kan være voksne mennesker med bestemte politiske synspunkter, som mener, at man skal gidsle børn ind i deres dagsorden og så utryghed omkring et område, som burde være det tryggeste sted for børn. Det er også derfor, jeg tager så skarpt afstand fra det her.

Kl. 13:50

Formanden (Søren Gade):

Tak for det, og det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til justitsministeren og tak til fru Samira Nawa fra Radikale Venstre.

Jeg byder nu velkommen til miljøministeren og til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:51

Spm. nr. S 691

8) Til miljøministeren af:

Kristian Bøgsted (DD):

Er det ministerens holdning til de danske fiskere, at de »hyggehænger« i Bælthavet, som ministeren udtaler i podcasten »Den Dyriske Time« fra den 29. februar 2024?

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:51

Kristian Bøgsted (DD):

Tak for det. Er det ministerens holdning til de danske fiskere, at de »hyggehænger« i Bælthavet, som ministeren udtaler i podcasten »Den Dyriske Time« fra den 29. februar 2024?

Kl. 13:51

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:51

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Nej, det er det selvfølgelig ikke. Jeg kender så mange fiskere, og jeg har en kæmpe respekt for den enkelte fisker. Men vi kan ikke komme uden om, at fiskeri med bundsløbende redskaber påvirker havbunden og desværre i mange tilfælde ekstremt negativt og gør skade på den havnatur, som i forvejen er meget, meget presset. Og når der trækkes sådan et trawl hen over havbunden bare en eneste gang, ved vi, at mange af bunddyrene dør, og det er jo dem, der udgør fødegrundlaget for en lang række andre arter. Der kan ikke herske nogen tvivl om, at det har store konsekvenser, som også går ud over resten af fiskebestandene.

Så er spørgsmålet: Hvad får man så ud af det? Og i Fiskerikommissionens egen rapport kan vi se, at bare de sidste 10 år er fangstlandingsmængderne fra fiskeri med bundsløbende redskaber, som er det, vi taler om her, faldet drastisk. For torsk er det faldet 43

pct., for fladfisk, altså rødspætter og skrubber og sådan noget, er det faldet 62 pct. på kun 10 år. Så mængderne, man kan fange på den måde, er faldet drastisk. Ødelæggelserne er jo desværre stadig væk derude. Derfor har vi ikke råd til at fortsætte på den måde, hverken økonomisk eller miljømæssigt.

Jeg har ikke noget imod den enkelte fisker. Han og hun udfører bare deres arbejde. Men det er nødvendigt, at vi fra politisk side ændrer nogle af de rammer, som fiskeriet skal foregå under – også for at hele fiskeriet selv skal kunne overleve den her situation, hvor vi får fisket i en meget mere skånsom retning. Og det er jo også det, som Fiskerikommisjonen anbefaler.

Kl. 13:53

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 13:53

Kristian Bøgsted (DD):

Hvis ikke det er ministerens holdning til det, er jeg selvfølgelig glad for at høre, at det ikke er sådan, man har det. Men så synes jeg, det er en meget, meget uheldig og nedladende kommentar at komme med, for det sætter virkelig et helt erhverv i et dårligt lys, når man ved, at de danske fiskere i dag faktisk kun påvirker 19,7 pct. af det danske havareal, og det er for nedadgående. De danske fiskere arbejder benhårdt på at udvikle nye produkter og nye redskaber, der gør, at de påvirker endnu mindre. Der er ingen, der påstår, at det slet ikke har nogen påvirkning, når man trawler. Det siger alle, det siger fiskerne også. Selvfølgelig har det en påvirkning. Men det hele er måske bare ikke så sort-hvidt, som der bliver lagt op til nogle gange.

Jeg anerkender fuldt ud, at torskbestanden er faldet meget, men det er måske også nogle lidt andre presfaktorer, der ligger på torsken, og bælthavet ligger også mange steder kystnært. Det vil sige, at der er sæler, og det udgør en kæmpe påvirkning for torskbestanden, bl.a. med hensyn til hvad de spiser, sælorm. Når man tager de kystnære områder, har vi skarven, der æder ufattelig mange, 25 millioner, stykker torsk hvert år i bare den vestlige del af Østersøen. Der er en kæmpe påvirkning. Der ligger også masser af undersøgelser fra DTU Aqua, der viser, hvor store mængder af f.eks. ål og rødspætter skarven også spiser og dermed påvirker.

En af de førende forskere på området her har jo udtalt, at vi kan glemme alt om at få flere af de kystnære fisk, hvis ikke vi laver en alvorlig regulering af skarv og sæl, og så længe vi ikke er inde og kigge på det, synes jeg det er meget problematisk, at vi på den måde her udlægger det, som om det er fiskerne, der er skyld i det hele. Som jeg læser dataene fra KASU-togterne omkring mængden af fisk, er det ganske fornuftige tal, der er på dem. De meldinger, der kommer fra fiskerne dernede, er, at det også er ganske fornuftige mængder af fisk, de fanger, bl.a. rødspætter – men ikke torsk, det anerkender vi. Så jeg synes, det er en uheldig udtalelse, ministeren er kommet med i den podcast.

Kl. 13:55

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:55

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Vi må vel bare sige helt nøjternt, at der er så mange faktorer, der gør, at vores have er i så alvorlig en krise, som jo også går ud over fiskeriet og går ud over os alle sammen. Men der er mange faktorer, der gør sig gældende. Kvælstof er selvfølgelig også et kæmpe element i det og også nogle af de ting, som spørgeren nævner her. Derfor er der ikke kun én ting, der skal gøres. Men noget af det, der skal gøres, er, at vi skal have langt mindre fiskeri med bundsløbende redskaber. Det står jeg fast på.

Kl. 13:55

Formanden (Søren Gade):
Hr. Kristian Bøgsted.

Kl. 13:55

Kristian Bøgsted (DD):

Kan vi, undertegnede her og ministeren, så ikke godt blive enige om, at i fremtiden taler vi lidt mere positivt om de danske fiskere? For de forsøger faktisk noget. Det er, som om man glemmer, at nogle af dem, der har den største interesse i et sundt hav med masser af fisk, er fiskerne. Det er, som om man kører en eller anden heksejagt på dem og giver dem skylden for alverdens ulykker. Kan vi ikke godt blive enige om, at vi taler lidt mere positivt om det danske fiskeri, og hvad de rent faktisk gerne vil med det, i stedet for på den måde at tale nedladende om dem?

Kl. 13:56

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 13:56

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Jeg elsker vores fiskere og kender rigtig mange af dem, som jeg også synes lyder lidt mere hårdføre, end de næsten bliver fremstillet som her, og som godt kan lide, at man kalder en spade for en spade. Jeg står fast ved, at vi skal have fiskeri i fremtiden i Danmark, og der er kun en chance for at få det, og det er, at vi får nogle flere fisk, der også fiskes på en anden måde, mere bæredygtigt. Derfor kommer vi altså også – og det ser jeg frem til, og jeg vil sammen med ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri indbyde alle partier – til at tale om, hvordan vi får reduceret fiskeri med bundsløbende redskaber. For det skal altså også til.

Kl. 13:56

Formanden (Søren Gade):
Kristian Bøgsted med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 13:56

Kristian Bøgsted (DD):

Jeg kan garantere, at jeg møder op til de forhandlinger. Jeg ser rigtig meget frem til forhåbentlig snart at få en indkaldelse til dem. Og så ser jeg frem til, at vi forhåbentlig kan få en lidt mere positiv tone om fiskerne. For ja, jeg kender også fiskere som ganske hårdføre typer, der kan tåle lidt af hvert. Men at komme med sådan en nedladende kommentar kan jeg godt forstå, at man ude blandt fiskerne står og tænker om: Hvad er nu det for noget? Sådan nogle ting kan ministeren simpelt hen ikke være bekendt at sige.

Kl. 13:57

Formanden (Søren Gade):
Ministeren med en afsluttende bemærkning.

Kl. 13:57

Miljøministeren (Magnus Heunicke):

Men tænk nu, hvis vi faktisk kunne lykkes med – og det er jo det, vi skal – noget, som stopper det, som man i årtier har haft berøringsangst over for og ikke har turdet eller villet for alvor tage fat i. Og så har vi den nedgang. Nedgangen startede for 30 år siden, og nedgangen er bare fortsat og endda eskaleret. Så der er mange ting, der skal gøres, og vi skal jo gøre det på en måde, hvor vi også hjælper og giver noget støtte til omlægning til et mere bæredygtigt fiskeri, hvor vi får et levende fiskeri. Men det kræver også, at der er levende fisk derude, og dem skal vi have flere af.

Kl. 13:57

mindre end hele det her visitationsnet, der er sat op, og det er helt uhensigtsmæssigt, at vi har indrettet det på den måde.

Kl. 14:00

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til miljøministeren og tak til hr. Kristian Bøgsted fra Danmarksdemokraterne.

Jeg byder nu velkommen til social- og boligministeren og fru Rosa Lund fra Enhedslisten, som stiller spørgsmålet.

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):

Fru Rosa Lund.

Kl. 14:00

Spm. nr. S 701

9) Til social- og boligministeren af:

Rosa Lund (EL):

Hvilke overvejelser gør ministeren sig i forhold til at sikre nemmere og mere tillidsbaseret adgang til hjælpemidler for mennesker med handicap set i lyset af ældreministerens ambitioner om en forenklet og mere tillidsbaseret visitation til hjælpemidler for ældre i en kommende ældrelov?

Skriftlig begrundelse

I regeringens udspil til ældrelov, står der under overskriften »Tillid til borgerne i tildelingen af hjælpemidler« følgende: »Mange ældre kan opleve lang sagsbehandlingstid ved visitation til hjælpemidler. Regeringen foreslår, at forenkle reglerne for visitation til hjælpemidler, så borgerne oplever øget tilgængelighed, mindre ventetid og en mere smidig visitation.« Der henvises til s. 20 i regeringens ældreudspil på Statsministeriets hjemmeside fra januar 2024.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 13:58

Rosa Lund (EL):

Hvilke overvejelser gør ministeren sig i forhold til at sikre nemmere og mere tillidsbaseret adgang til hjælpemidler for mennesker med handicap set i lyset af ældreministerens ambitioner om en forenklet og mere tillidsbaseret visitation til hjælpemidler for ældre i en kommende ældrelov?

Kl. 13:58

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 13:58

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tusind tak for det spørgsmål, og tak for engagementet på handicapområdet, ikke mindst i forhold til spørgsmålet om hjælpemidler. Jeg skal fortælle – det ved ordføreren godt, men nu siger jeg det alligevel – at det jo selvfølgelig er et spørgsmål, som også Danske Handicaporganisationer er rigtig optaget af, og derfor er det i forbindelse med de forhandlinger, der foregår i det forum, der hedder Sammen om Handicap, selvfølgelig en af de ting, som Danske Handicaporganisationer har taget med ind til bordet, og som de har rigtig mange gode bud på hvad der skal ske med. Derfor kan jeg jo ikke sådan konkludere et eller andet i dag, altså fordi det pågår, men jeg vil bare sige, at det er et emne, der optager parterne meget.

Noget af det, jeg selv ser som et af problemerne, og som også er det, de peger på, er, at vi jo får brugt utrolige mængder af ressourcer på et system, altså der bliver brugt flere ressourcer på systemet, end der burde. Jeg har sagt, at vi har et meget ødselt samfund, der har råd til, at man for at få et hjælpemiddel skal igennem, jeg ved ikke, hvor mange runder af alt muligt, hvor hver enkel af de runder jo koster, jeg ved ikke, hvor mange penge, og i sidste ende står man tilbage med et hjælpemiddel, der muligvis har kostet det samme eller

Derfor efterspørger vi i Enhedslisten en mere tillidsbaseret tilgang til mennesker med handicap og til tildeling af hjælpemidler.

Det er så det, jeg også kan høre at ministeren er enig i. Så vil jeg bare spørge opfølgende, og det tror jeg måske at ministeren vil sige på en eller anden måde er en Enhedslisten classic: Hvornår sker der noget?

Kl. 14:00

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:00

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Jeg kunne godt komme med en kommentar til det der med, hvornår der sker noget, for det kræver jo også, at der er et flertal i Folketinget, der gerne vil det. Altså, jeg vil sige det sådan, at vi jo sidder med det lige nu, og det vil sige, at det på en eller anden måde bliver inden for en overskuelig fremtid. Vi har allerede i regeringsgrundlaget tilkendegivet, at vi har et ønske om at ændre på området for hjælpemidler og at gå over til et mere tillidsbaseret system.

Så man kan sige, at den beslutning er truffet i regeringen: Vi har et ønske om at skabe et mere tillidsbaseret system. Derfra og så til at finde ud af, hvad det skal være for en konkret model, er jo præcis det stykke arbejde, der er i gang nu, og de forhandlinger, der også er i gang.

Kl. 14:01

Formanden (Søren Gade):

Fru Rosa Lund.

Kl. 14:01

Rosa Lund (EL):

Det er jo rart at vide, at det er noget, som ligger på bordet i de her lukkede forhandlinger, som er i gang, som Folketinget jo *ikke* har adgang til, og som offentligheden heller ikke har adgang til. Det, jeg beder om, er sådan set heller ikke, at alt, der foregår i de forhandlinger, skal lægges frem på bordet. Men jeg tror, at de mennesker, som lever med handicap, og som går og venter på de her ændringer, godt kunne tænke sig at vide lidt mere om, hvad der sker inde i det forhandlingslokale lige nu.

Kl. 14:02

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:02

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Som spørgeren godt ved, refererer vi ikke fra forhandlingslokalerne. Jeg kan betrygge spørgeren i, at det optager rigtig mange parter, at vi får hjælpemiddelområdet på plads, ikke mindst Danske Handicaporganisationer. Thorkild Olesen, der er formand for Danske Handicaporganisationer, sidder i lokalet, og det er noget af det, han har været meget håndfast omkring, vil jeg sige, altså at Danske Handicaporganisationer har et ønske om at få nogle forbedringer på det her område.

Jeg synes jo, at det er decideret ydmygende med nogle af de processer, som vi sender folk igennem for at skulle få hjælpemidler. Det synes jeg simpelt hen ikke at vi kan være bekendt. Samtidig bruger vi jo rigtig mange millioner kroner på at indrette et system, hvor de der tråde i sikkerhedsnettet efterhånden har viklet sig sammen til noget kluddermor, så det er umuligt at finde rundt, og så det føles uværdigt for den borger, der skal finde rundt i det.

Kl. 14:02

Formanden (Søren Gade):

Fru Rosa Lund med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:02

Rosa Lund (EL):

Det er nemlig uværdigt – det er lige præcis det rigtige begreb, synes jeg – med den behandling, vi ser at mennesker med handicap får. Vi vil jo gerne et sted hen, hvor man får en værdig behandling, også selv om man lever med et handicap i sin hverdag. Det glæder mig da, at regeringen også gerne vil derhen. Men det er bare for at sige, at jeg ikke tror, at jeg er den eneste, der er utålmodig på det her område. Jeg tænker særlig, at de mennesker, det handler om, er meget utålmodige. Så måske ministeren på en anden måde kan speede forhandlingerne op eller bare sige et eller andet om, hvor langt man er.

Kl. 14:03

Formanden (Søren Gade):

Ministeren med en afsluttende bemærkning.

Kl. 14:03

Social- og boligministeren (Pernille Rosenkrantz-Theil):

Tak for det. Spørgeren ved jo godt, at jeg ikke kan sætte dato på, hvornår vi er færdige med forhandlingerne. Det er vi jo, når vi er nået frem til et resultat, som parterne kan se sig selv i. Jeg vil sige, at jeg har oplevet det enormt positivt. Vi står med nogle svære problemer på handicapområdet. Der er rigtig mange borgere, der ikke føler, at de får den hjælp og støtte, de har behov for, og som synes, at vejen gennem systemet er blevet mere snubletråde end et sikkerhedsnet. Og det er nogle af de udfordringer, vi sidder med inde ved det bord.

Der er det klart, at med den måde, vi har indrettet systemet på, har vi lavet et kæmpe monstrum, der koster, jeg ved ikke hvor meget, uden at borgerne får den hjælp og støtte, de har behov for. Det er jo det, vi på en eller anden måde skal have tippet på hovedet, sådan at systemet er indrettet for borgerne, og at det er der, hvor vi bruger pengene, i stedet for at det er på det der kæmpe monstrum af et visitationssystem, som vi har fået sat op.

Kl. 14:04

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til social- og boligministeren og tak til fru Rosa Lund fra Enhedslisten.

Inden vi fortsætter, skal jeg meddele, at spørgsmål nr. 14 (spm. nr. S 711) af Nick Zimmermann (DF) til udlændinge- og integrationsministeren udgår af dagens dagsorden.

Så vil jeg gerne byde velkommen til beskæftigelsesministeren og fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:04

Spm. nr. S 702

10) Til beskæftigelsesministeren af:

Victoria Velasquez (EL):

Mener ministeren, at det er et udtryk for et samfundsproblem, at der er så mange mennesker, der bliver syge med arbejdsrelateret stress, og hvad skal der til, før ministeren vil indkalde til trepartsforhandlinger med fokus på mental trivsel og vi får mindsket, at alt for mange mennesker bliver syge i deres arbejdsliv?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Analyse sætter kroner på udgifterne ved stress – forsker kalder det et »wakeupcall«» på TV2.dk den 10. marts 2024.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:04

Victoria Velasquez (EL):

Mener ministeren, at det er et udtryk for et samfundsproblem, at der er så mange mennesker, der bliver syge med arbejdsrelateret stress, og hvad skal der til, før ministeren vil indkalde til trepartsforhandlinger med fokus på mental trivsel og vi får mindsket, at alt for mange mennesker bliver syge i deres arbejdsliv?

Kl. 14:05

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:05

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Tak for et virkelig vigtigt spørgsmål. Til det første er svaret meget klart: Ja, det mener jeg virkelig det er. Jeg mener, at vi har med noget at gøre her, der rammer så bredt og så mange mennesker, og som er så indgribende, at det ikke giver mening kun at se på det fra menneske til menneske; det giver også mening at se på det i et samfundsperspektiv, også at se på samfundsøkonomien, som er det, der også bliver bragt ind her, men selvfølgelig også at forholde os til det politisk.

Vi har med noget at gøre, som både har store konsekvenser for den enkelte og for samfundet, og derfor er det helt enormt vigtigt, at det her bliver rejst. Jeg var også meget glad for, at vi sammen, da vi sad og forhandlede arbejdsmiljøaftale for de næste år sidste forår, havde et fokus på det her med ind i vores aftale, både i forhold til at blive klogere på det, men også i forhold til at der f.eks. er et sted at ringe hen, hvis man står i en situation, hvor man virkelig har brug for hjælp og vejledning, også som leder.

For der er ingen tvivl om, at det her jo er indgribende, men det er også et arbejdsgiveransvar, og derfor har vi selvfølgelig også brug for, at arbejdsgiverne har råd og vejledning ved hånden. Men jeg mener også, at det er et samfundsansvar at adressere det, især i det omfang vi ser det. Derfor kan jeg sige, at nej, jeg står ikke med en invitation til en trepart her, men jeg synes, at det strukturelt er af en karakter, hvor vi er nødt til at tale om det på et højere niveau og mere end bare ud fra det enkelte menneske.

Kl. 14:07

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):
Fru Victoria Velasquez.

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:07

Kl. 14:09

Victoria Velasquez (EL):

Præcis – for det rammer den enkelte utrolig hårdt og også de pårørende til den person, som bliver sygemeldt med stress, og så også hele arbejdspladsen og vores samfund som helhed, så det er så vigtigt, at vi også i fællesskab får taget hånd om det, så det ikke er noget, den enkelte kommer til at sidde med.

Jeg har talt med flere, som faktisk har oplevet, at Arbejdstilsynet kom ud og var på pletten for at prøve at hjælpe med de røde lamper, der blinkede i apv'er, og de ting, der blev beskrevet. Men noget af det, som jeg så har hørt fra nogen, der arbejder i Arbejdstilsynet, er, at de rammer muren, som er, at de får at vide, at det er ledelsesretten, man går ind og piller ved her, og der tænker jeg bare: Arh, der er ikke nogen, der har ret til at organisere arbejdet på en måde, der gør, at folk bliver syge af at møde på arbejde.

Det er derfor, jeg håber, at ministeren vil overveje at indkalde til en trepartsforhandling, for vi kan ikke kun gøre én ting; der er mange ting, vi skal gøre her, og der er et ansvar, som både handler om, hvad vi kan gøre i forhold til at tænke arbejdsmiljørepræsentantens rolle, og hvad vi kan gøre forebyggende, men vi kommer heller ikke uden om, at der er et kæmpe ansvar fra arbejdsgivernes side.

Så hvordan kommer vi så videre herfra? For jeg er rigtig glad for, at ministeren anerkender, at det er et samfundsproblem, men hvad gør vi så rent samfundsmæssigt for at løse problemet?

Kl. 14:08

Formanden (Søren Gade):
Beskæftigelsesministeren.

Formanden (Søren Gade):
Fru Victoria Velasquez med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:10

Kl. 14:10

Victoria Velasquez (EL):

I Folketingssalen i dag er der sygemeldte med stress og repræsentanter fra en stor, bred fagbevægelse, og fælles vil vi gerne gøre op med, at over 55.000 mennesker simpelt hen bliver skubbet ud af arbejdsmarkedet, fordi de bliver syge med arbejdsrelateret stress, og vi kunne finde over 50 mia. kr., hvis det var, at vi rent faktisk kom arbejdsrelateret stress til livs.

Så hvad skal der til, før ministeren indkalder til trepartsforhandlinger?

Kl. 14:10

Formanden (Søren Gade):
Beskæftigelsesministeren med en afsluttende bemærkning.

Kl. 14:10

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg er langt hen ad vejen enig i betragtningerne om, at det har en karakter, hvor vi både er nødt til at tale om det i Folketingssalen, men også er nødt til at tale om det på et niveau, der er større end den enkelte arbejdsgivers ansvar for at skabe et trygt og sikkert arbejdsmiljø.

Altså, det er en arbejdsgivers ansvar, og det er det, man er bundet af som arbejdsgiver. Så derfor er der også brug for, at vi har aktier i det, og hvad det så er, følgerne bliver, hvis man ikke gør det. Og de bliver bare potentielt ret katastrofalt store for den enkelte, men jo også for den virksomhed, der skal undvære en medarbejder i lang tid.

Kl. 14:09

Formanden (Søren Gade):
Fru Victoria Velasquez.

Beskæftigelsesministeren (Ane Halsboe-Jørgensen):

Jeg er jo generelt stor tilhænger af trepart som et redskab og også som et bord at sætte sig ved, og jeg anerkender også, at det her har en karakter, hvor vi ikke kan gøre noget politisk, der løser det hele.

Arbejdsgiverne kan gøre rigtig meget, også og især i det daglige, men det er også mere strukturelt end den enkelte arbejdsgiver, og så har vi heldigvis også nogle fagforeninger, som har rigtig meget at byde ind med i den her sammenhæng. Så jeg synes, vi skal have de her stemmer i spil, uanset om det så hedder trepart eller ej.

Kl. 14:11

Formanden (Søren Gade):
Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til beskæftigelsesministeren og tak til fru Victoria Velasquez fra Enhedslisten.

Jeg byder velkommen til børne- og undervisningsministeren og fru Astrid Carøe fra Socialistisk Folkeparti, som stiller spørgsmålet.

Kl. 14:11

Victoria Velasquez (EL):

Jeg ser jo den her kæmpe undersøgelse, der er blevet lavet med mange tusind respondenter, hvor der er mange brancher og mange faggrupper, som en håndsrækning til os, der ønsker at gøre op med regneprincipperne, som betyder, at arbejdsudbuddet skal findes ved at slå på syge, slå på dem, som er arbejdsløse, og lave reformer, som fjerner rettigheder og ikke øger trivslen, men det modsatte. Her taler den faktisk ind i, at forebyggelse og godt arbejdsmiljø kan skabe arbejdsudbud.

Skal vi ikke gribe den håndsrekning, som den her rapport er udtryk for?

Spm. nr. S 684

11) Til børne- og undervisningsministeren af:

Astrid Carøe (SF):

Hvordan forholder ministeren sig til, at regeringens ambition om at få danskerne til at arbejde mere bliver inddæmmet af kommunale sparerunder på daginstitutionerne?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Det kan ikke passe, at vi bliver nødt til at trække på andre generationer for at få passet vores børn« i Jyllands-Posten den 1. marts 2024.

Formanden (Søren Gade):
Værsgo.

Kl. 14:11

Astrid Carøe (SF):

Tak for det. Hvordan forholder ministeren sig til, at regeringens ambition om at få danskerne til at arbejde mere bliver inddæmmet af kommunale sparerunder på daginstitutionerne?

Kl. 14:11

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:11

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Tak for spørgsmålet. Vores velfærdssamfund er afhængigt af, at folk arbejder – det giver sig selv. Hvis det skal kunne lade sig gøre, er det jo afgørende, at dagtilbuddenes åbningstider giver forældre mulighed for at have et almindeligt arbejde, altså et almindeligt fuldtidsarbejde, og samtidig få passet børnene. Det er kommunerne, der har ansvaret for dagtilbuddene, og det er også kommunerne, der har ansvaret for at fastsætte nogle åbningstider, der modsvarer forældrenes behov for pasning. Det indebærer, at den daglige åbningstid skal udgøre et reelt pasningstilbud, og at åbningstiden under ét må fastsættes sådan, at den er egnet til at dække det lokale behov for pasning. Og forældre har forskellige behov for pasning; nogle møder tidligt, f.eks. kl. 7.00, mens andre møder senere og derfor også først har fri fra arbejde senere, f.eks. kl. 17.00.

Med den frihed følger også et kommunalt ansvar. Jeg er opmærksom på de artikler, der har været, om, at flere kommuner nedsætter åbningstiden, fordi de skal spare, og ikke fordi kommunen vurderer, at forældrenes behov for pasning er mindre eller anderledes. Jeg anerkender, at mange kommuner oplever et økonomisk pres, og at kommunerne skal træffe valg om prioriteringer. Men jeg mener ikke, at den rigtige vej at gå er at nedsætte åbningstiderne, så forældre ikke har mulighed for at varetage et almindeligt fuldtidsarbejde, hvor der også kan være transporttid, fordi institutionerne åbner sent eller lukker tidligt.

Det er langt fra alle forældre, som har mulighed for at få hjælp fra familie og venner til at aflevere og hente, og slet ikke flere gange om ugen. Jeg har derfor også besluttet mig for, at jeg vil indskrænke de her regler over for kommunerne.

Kl. 14:13

Formanden (Søren Gade):
Fru Astrid Carøe.

Kl. 14:13

Astrid Carøe (SF):

Jeg er glad for, at ministeren faktisk tager det her alvorligt. Ikke desto mindre er det, ministeren siger, jo rigtigt, nemlig at rigtig mange kommuner oplever at skulle spare, og det her er et sted, hvor de kan føle sig nødsaget til at gøre det efter at have kigget meget, meget dybt i sparekatalogerne derude. Jeg synes jo, det er interessant, når regeringens fokus lader til at være så meget på arbejdsudbud, og når vi både hører udlændinge- og integrationsministeren tale om, at man ikke skal skamme sig, hvis man henter 5 minutter i lukketid, og statsministeren, der i går på et møde om Ukraine talte om danskernes arbejdstid og om, at flere bør arbejde mere. Det hænger jo dårligt

sammen med, at forældre nu oplever, at de bliver nødt til at gå tidligere, og 15 minutters kortere åbningstid i daginstitutionerne kan betyde meget, når der er tale om en hel arbejdsuge.

Så jeg tror, at mit spørgsmål til ministeren vil være: Hvad er svaret til kommunerne? Er det så, at de må finde de besparelser et andet sted? Eller hvornår indser regeringen, at der måske også er behov for, at kommunerne ikke er så hårdt økonomisk spændt for, som de er, og derfor *må* grave dybt i sparekatalogerne, så de vælger at indskrænke åbningstiderne, selv om – det er mit indtryk – det ikke er noget, man ønsker derude?

Kl. 14:14

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:14

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Når kommunerne hvert år skal fastlægge deres budgetter, foretager de en prioritering, i forhold til om det er hjemmeplejen eller daginstitutionen eller folkeskolen, der skal prioriteres eller nedprioriteres. Jo flere beslutninger vi trækker herind i Folketingssalen, jo mere indskrænker vi det kommunale beslutningsrum. Noget af det, der har indskrænket det kommunale beslutningsrum rigtig meget, er lovgivningen omkring minimumsnormeringer, og det gør jo, at når de kigger på deres daginstitutioner, kan de ikke længere skruer ned for normeringerne, for det har vi fastlagt et minimum for herindefra. Jeg tror, at det er noget af det, der også driver de politiske beslutninger hen mod at kigge på åbningstiderne. Der er det bare vigtigt for mig at holde fast i det, som står i dagtilbudsloven, og det er derfor, at jeg har indskræpet det.

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):
Fru Astrid Carøe.

Kl. 14:15

Astrid Carøe (SF):

Det er rigtigt, at man ikke længere kan spare på personalet i daginstitutionerne, hvilket vi i SF er enormt stolte af, altså at vi faktisk har fået markant mere pædagogisk personale ude i daginstitutionerne, end der tidligere har været, samtidig med at vi har set 1.000 færre lærere de sidste 2 år på skoleområdet.

Det, jeg egentlig godt kunne tænke mig at spørge ministeren om, er, om det her, når der er en øget stresspåvirkning i vores samfund, ikke også kan stresse forældrene i endnu højere grad, når man skal løbe fra det ene til det andet og får indskrænket daginstitutionens åbningstid?

Kl. 14:15

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:15

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg tør ikke sige, om det udvikler mere stress. Men jeg kan da sige, at jeg selv har stået med børn og ventet på, at institutionen skulle åbne kl. 6.30, og kastet dem ind over dørtærsklen, fordi jeg selv skulle møde kl. 7.00 et andet sted i byen, ligesom jeg også har siddet i forsinkede S-tog og bare har krydset fingre for, at jeg nåede at hente. Så jeg kan sagtens forstå, at det kan presse familierne, hvis åbningstiden indskrænkes, og det er også en af årsagerne til, at jeg vil holde fast i det, der står i dagtilbudsloven, nemlig at åbningstiden under ét må fastsættes sådan, at den er egnet til at dække det lokale behov.

Kl. 14:16

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):

Fru Astrid Carøe med et afsluttende spørgsmål.

Kl. 14:16

Astrid Carøe (SF):

Det sætter jeg stor pris på, men ikke desto mindre føler kommunerne sig nødsaget til at spare, og derfor finder de sparemuligheder i forbindelse med åbningstiden i daginstitutionerne. Mit afsluttende spørgsmål skal måske være: Mener ministeren virkelig, at det er den rigtige prioritering at bruge 10 mia. kr. på skattelettelser, når vi kan se, at velfærden halter ude i kommunerne, bl.a. når man bliver nødt til at indskrænke åbningstiderne? For de gør det jo ikke, fordi de har lyst; de gør det, fordi det er nødvendigt.

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:17

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Det er rigtigt, at vi har prioriteret at lette skatten, særlig i bunden. Det synes jeg selv er fornuftigt af mange forskellige årsager, men først og fremmest fordi de lavtlønnede har brug for at se noget mere på bundlinjen af lønsedlen. Derudover vil jeg sige, at i de årlige økonomiaftaler mellem regeringen og kommunerne er der faktisk tilført flere penge til, at der kommer flere børn. Det ændrer ikke ved, at der er mange kommuner, der står med hårde prioriteringer hvert eneste år og har gjort det i et stykke tid, og der tror jeg, at det afgørende, at vi som Folketing prøver at øge det beslutningsrum, man har i kommunalbestyrelsessalen ved at fjerne bindinger i lovgivningen, så man får mulighed for at tilrettelægge den lokale økonomi bedst muligt efter det lokale behov.

Kl. 14:17

Formanden (Søren Gade):

Det afslutter spørgsmålet. Vi siger tak til fru Astrid Carøe fra Socialistisk Folkeparti.

Jeg byder nu velkommen til fru Helene Liliendahl Brydensholt fra Alternativet, som stiller spørgsmålet til børne- og undervisningsministeren.

Kl. 14:17

Spm. nr. S 705

12) Til børne- og undervisningsministeren af:

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT) (medspørger: Anne Hege-lund (EL)):

Vil ministeren redegøre for, hvorfor regeringen har indgået en aftale med KL om regelforenkling, som indebærer, at der ikke vil blive offentliggjort normeringer på institutionsniveau, når regeringen i juni 2023 sammen med forligspartierne bag finansloven 2023 aftalte at videreføre den del af aftalen om minimumsnormeringer, der handler om øget gennemsigtighed på institutionsniveau?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til nyheden »Regeringen igangsætter initiativer, der løfter kvaliteten i daginstitutionerne« fra den 7. juni 2023 på Børne- og Undervisningsministeriets hjemmeside.

Formanden (Søren Gade):

Værsø.

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT):

Tak for det. Vil ministeren redegøre for, hvorfor regeringen har indgået en aftale med KL om regelforenkling, som indebærer, at der ikke vil blive offentliggjort normeringer på institutionsniveau, når regeringen i juni 2023 sammen med forligspartierne bag finansloven 2023 aftalte at videreføre den del af aftalen om minimumsnormeringer, der handler om øget gennemsigtighed på institutionsniveau?

Kl. 14:18

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:18

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Det korte svar er, at det er for at undgå bøvl og ballade. Det lange svar er der er nogle embedsmænd, der har skrevet, så det vil jeg gerne læse op. Det lyder sådan her: Regeringen og KL har som en del af økonomiaftalen for 2024 indgået et ambitiøst og flerårigt samarbejdsprogram. Programmet skal understøtte, at kommunerne nedbringer deres udgifter til administration og i stedet bruger ressourcer på velfærd. I den sammenhæng har regeringen forpligtet sig til at komme med løsninger på, hvad kommunerne ikke skal gøre fremadrettet.

I november måned sidste år blev der for første gang offentliggjort data om normeringer på institutionsniveau for 2022. KL har som en del af samarbejdsprogrammet peget på, at opgørelsen af normeringer på institutionsniveau har været forbundet med administration i kommunerne. De siger, at det handler om, at de skal validere en række af de data, der indsamles, så det sikres, at forholdet mellem børn og personale er retvisende i forhold til den metode, man opgør det med.

Lovkravet om minimumsnormeringer i daginstitutioner trådte i kraft den 1. januar 2024, altså for få måneder siden, og det er et vigtigt og væsentligt element i at sikre daginstitutioner med høj kvalitet. Det vil jeg gerne understrege at der ikke blev ændret ved, men normeringerne opgøres på kommuneniveau. Regeringen er optaget af at finde løsninger, som kan nedbringe kommunernes administration, og opgørelse af normeringer på institutionsniveau understøtter ikke det lovkrav, men skaber en administration i kommunerne, og det er derfor, vi fjerner opgørelsen på institutionsniveau.

Kl. 14:19

Formanden (Søren Gade):

Fru Helene Liliendahl Brydensholt.

Kl. 14:19

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT):

Jamen tak for den besvarelse. Jeg er da glad for, at ministeren siger, at man ikke ellers vil røre mere ved loven om minimumsnormeringer. Jeg synes allerede, man har rørt rigeligt ved den og lavet om i den. Jeg har selv som forælder og borger i Helsingør Kommune søgt om aktindsigt i 2021 for at finde ud af, hvordan det stod til med normeringerne ude i de forskellige institutioner. Jeg lavede sådan nogle udregninger. Forældrebevægelsen havde stillet et redskab til rådighed, hvor man kunne regne normeringerne ud, altså de reelle normeringer, hvor man tog højde for nogle forskellige parametre. Der viste det sig, at i rigtig mange institutioner stod det meget værre til, end hvad kommunen kunne sige at det gjorde. I en vuggestue havde man 5,8 børn pr. voksen, og i en børnehave havde man 11,6 børn pr. voksen, og de samme høje tal gjorde sig gældende i mange af de andre institutioner, mens der så var institutioner, hvor det så meget bedre ud. Så der var store forskelle her, og det var i en kommune, hvor man brystede sig af, at man allerede var i mål med minimumsnormeringerne.

Så derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Mener ministeren, at det er tilfredsstillende, at der kan være så stor forskel på, hvor mange voksne der er til at drage omsorg for vores børn i de forskellige institutioner, og mener ministeren, at det, når der er de store forskelle, lever op til intentionen bag loven om minimumsnormeringer? Intentionen var jo, at det skulle komme alle børn til gode og ikke bare nogle børn i nogle institutioner.

Kl. 14:21

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:21

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):
Næh, det mener jeg ikke er tilfredsstillende, og jeg synes også, det lyder som en fremragende sag at tage op i kommunalbestyrelsen i Helsingør. Det, jeg opponerer imod, er behovet for at trække alle de diskussioner herind i Folketingssalen. Jo flere lovkrav vi laver, og jo flere statslige administrative procedurer vi opbygger, jo mere får vi et velfærdssamfund med høvdige i stedet for indianere. Vi har brug for at få flyttet ressourcerne tæt på borgerne og ikke ind bag skrivebordene i forvaltningerne. Det er derfor, vi har lavet det her samarbejdsprogram med KL.

Kl. 14:21

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Kl. 14:21

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT):
På ministerens svar lyder det rigtig meget, som om man så sætter mindre administration og bureaukrati over børns trivsel og forældres mulighed for at få indsigt i, hvordan det reelt står til i institutionerne. Så vil ministeren ikke medgive, at man ved at fjerne indberetningspligten også fjerner forældres og andre interessenters mulighed for at få den her gennemsigtighed og indsigt i, hvordan minimumsnormeringerne ser ud i de enkelte institutioner?

Kl. 14:22

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:22

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):
Jeg forstår godt, at man siger: Kan vi ikke lige på et enkelt område bygge lidt mere administration op? for så kan vi få noget indsigt og noget gennemsigtighed. Problemet er, at det, vi står og taler om nu, er én ud af 55 regelforenklinger, vi har aftalt med kommunerne. Det er jo, når man lægger det hele ved siden af hinanden, at man ender med at få ansat flere og flere djøfere nede i den kommunale forvaltning og færre og færre ansatte ude ved borgerne. Så vi bliver nødt til at gå ret hårdt til den og fjerne mange af de her administrative procedurer. Det her er bare én ud af 55, men det er det, der frigør ressourcer og økonomi til, at vi kan fastholde et højt velfærdsniveau for de ældre, borgerne generelt og de syge, i stedet for at man sidder og skubber rundt på excelark nede i forvaltningen.

Kl. 14:23

Formanden (Søren Gade):
Vi siger foreløbig tak til fru Helene Liliendahl Brydensholt. Jeg byder nu velkommen til medspørgeren, fru Anne Hegelund fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:23

Anne Hegelund (EL):

Tak. Hvordan vil ministeren sørge for, at den bund for, hvilken normering der minimum skal være ude i daginstitutionerne – hvilket var hele meningen med aftalen om minimumsnormeringer – faktisk bliver til virkelighed i børnehøjde og ikke ender som maksimumsnormeringer ude i kommunerne, når regeringen har valgt at mørklægge normeringerne på institutionsniveau? De tal er jo nødvendige for, at forældre, pædagoger og Christiansborg kan følge med i, om de gode intentioner bliver til noget for børnene og pædagogerne i hverdagen. Hvad vil ministeren så gøre for at sørge for, at alle børn bliver set og hørt og får den omsorg og det nærvær, som de har brug for, når de er i børnehave og i vuggestue?

Kl. 14:23

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:23

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):
Jeg vil sørge for, at vi bruger ressourcerne på at være sammen med børnene på legepladsen og i puderummet, i stedet for at vi bruger ressourcerne nede på forvaltningen. Det er det, det handler om.

Kl. 14:24

Formanden (Søren Gade):
Fru Anne Hegelund.

Kl. 14:24

Anne Hegelund (EL):

Kan ministeren ikke forstå den frustration og skuffelse, som mange pædagoger og forældre føler over, at regeringen nu løber fra den her del af aftalen, som ikke handler om bureaukrati, men om, at der skal være gennemsigtighed omkring, hvilken effekt loven om minimumsnormeringer faktisk får? Det hjælper jo ikke noget at skære på bureaukratiet, hvis det alligevel ikke rykker noget ude i hverdagen, fordi kommunernes økonomi er for stram.

Kl. 14:24

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:24

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):
Men loven om minimumsnormeringer står jo fast. I gennemsnit på kommuneniveau er det én voksen til tre børn i vuggestuen og én til seks i børnehaven. Så har jeg fuld respekt for, at man i nogle kommuner siger, at den pædagogiske opgave kan være større i én daginstitution, måske fordi den ligger i et udsat boligområde, end i en anden, og at man derfor flytter lidt rundt på ressourcerne, men at det i gennemsnit lever op til loven om minimumsnormeringer. Det tænker jeg da også at et venstreorienteret parti som Enhedslisten bør bakke op omkring, altså at vi bruger ressourcerne der, hvor opgaven er størst.

Hvis man så synes, at normeringerne ikke passer til børnetallet, har vi jo forældrebestyrelser og et almindeligt lokalpolitisk demokrati, herunder børn og unge-udvalg i kommunen, som man kan tage sagerne op i – i stedet for at diskutere det i Folketingssalen. Det er det, vi meget gerne vil fra regeringens side.

Kl. 14:25

Formanden (Søren Gade):

Så siger vi tak til medspørgeren, fru Anne Hegelund fra Enhedslisten. Det sidste spørgsmål til ministeren bliver stillet af fru Helene Liliendahl Brydensholt, Alternativet. Værsgo.

Kl. 14:25

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT):

Jeg synes, det er ærgerligt, at ministeren igen og igen får det til at lyde, som om vi nu er i mål med minimumsnormeringerne. Det er vi jo ikke. I forvejen er dagtilbuddene stærkt underfinansieret. Ministeren får det til at lyde, som om der, når nu vi fjerner det her administrative krav, er nok penge til at sikre en ordentlig kvalitet i institutionerne. Det er der jo ikke. Hvorfor vil ministeren ikke bare være ærlig og sikre den her gennemsigtighed i alle institutionerne? Så kan vi som forældre selv vælge, om vi vil have vores børn der eller ej eller hellere vil gå hjemme med dem.

Kl. 14:26

Formanden (Søren Gade):

Ministeren med en afsluttende bemærkning.

Kl. 14:26

Børne- og undervisningsministeren (Mattias Tesfaye):

Jeg vil godt understrege, at jeg ikke synes, at vi er i mål. Jeg synes ikke, at kvaliteten er god nok. Vi har lige fået en undersøgelse om de mindste børn, som jeg ved at ordføreren kender, og som tydeligt viser, at vi ikke er i mål. Det er derfor, vi mødes med KL og diskuterer, hvad vi kan gøre for at frigøre ressourcer, så vi kan være sammen med de ældre i hjemmeplejen, have ordentlige ressourcer til tolærerordninger i folkeskolen og have ordentlige normeringer i daginstitutionerne.

Noget af det, vi bliver mødt med fra KL, er: Så fjern nogle af de administrative krav, som I som stat opstiller, så vi kan frigøre ressourcerne. Det har vi så gjort i første runde med 55 regler, og den, vi har diskuteret i dag, er bare én ud af 55 regler. Det bringer os et lille skridt i den rigtige retning.

Kl. 14:26

Formanden (Søren Gade):

Tak for det. Det afslutter spørgsmålet. Så vi siger tak til børne- og undervisningsministeren.

Jeg byder nu velkommen til udlændinge- og integrationsministeren, og spørgsmålet bliver stillet af fru Helene Liliendahl Brydensholt fra Alternativet.

Kl. 14:27

Spm. nr. S 690

13) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT) (medspørger: **Christina Olumeko (ALT)**):

Mener ministeren, at det er ansvarligt at fjerne store dele af det økonomiske grundlag for civilsamfundsorganisationer, der arbejder med integration og flygtninge?

Skriftlig begrundelse

At organisationerne ikke har modtaget den forventede økonomiske støtte, som blev lovet i finansloven, skaber en akut situation, hvor organisationer står over for afskedigelse af personale eller risiko for at lukke helt ned. Dette vil have en betydelig indvirkning på de mange mennesker, der drager fordel af organisationernes veldokumenterede integrationsinitiativer. Den potentielle besparelse på 26 mio. kr. årligt på flygtninge- og integrationsindsatser vil påvirke Danmarks integrationsarbejde negativt. Organisationerne spiller en afgørende rolle i opbygningen af positive fællesskaber, forebyggelse af radikaliserings og kriminalitet og støtte til familier i udsatte positioner. Deres arbejde bidrager til at skabe tryghed og trivsel i lokalområder og er afgørende for at sikre, at alle borgere kan bidrage til samfun-

det. Beslutningen om at fjerne økonomisk støtte til disse organisationer kan underminere de positive resultater, organisationerne har opnået, og kan have alvorlige konsekvenser for integrationen. Lukning af sådanne indsatser vil medføre tab af mange års erfaring og specialisering og tab af en væsentlig, frivillig arbejdskraft i udsatte boligområder og hos familier, hvilket vil have langsigtede negative konsekvenser for integrationen.

Formanden (Søren Gade):

Værsgo.

Kl. 14:27

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT):

Tak for det, formand. Mener ministeren, at det er ansvarligt at fjerne store dele af det økonomiske grundlag for civilsamfundsorganisationer, der arbejder med integration og flygtninge?

Kl. 14:27

Formanden (Søren Gade):

Ministeren.

Kl. 14:27

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):

Tak for spørgsmålet. Først vil jeg gerne sige, at jeg er klar over, at det er en usikker tid for de organisationer, der er berørt. Der er tale om indsatser og projekter, som mange oplever er med til at gøre en vigtig indsats på en række områder, som nu risikerer at blive skåret. Når det er sagt, følger det af aftalen om kriminalforsorgens økonomi for 2022-2025, som er indgået sammen med SF, Dansk Folkeparti og Konservative og videreføres af de samme aftalekredse og regeringen, at der skal findes besparelser på de statslige integrationsindsatser i størrelsesordenen 25 mio. kr. årligt. Det svarer så til 27 mio. kr. i 2024-priser.

Jeg er selvfølgelig ærgerlig over, at vi ikke har kunnet melde noget ud til de organisationer, der risikerer at blive ramt, men indtil der er truffet en beslutning om udmøntning af besparelserne, herunder i aftalekredsen, er der ikke givet noget tilsagn til statslige integrationsindsatser, der potentielt bliver berørt af besparelserne, men jeg håber selvfølgelig på, at der kommer en hurtig afklaring.

Kl. 14:28

Formanden (Søren Gade):

Spørgeren.

Kl. 14:28

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT):

Tak til ministeren for det svar. Jeg har ligesom mange andre partier og ordførere, formoder jeg, fået en masse henvendelser fra nogle af de her organisationer, som lige nu ikke får udbetalt de penge, som de regnede med at få udbetalt. En af dem er Fonden for Socialt Ansvar. De løfter en kæmpe samfundsmæssig opgave, og de hjælper fædre med at tage mere del i deres børns hverdag, de hjælper mødre ud på arbejdsmarkedet, og de laver også indsatser imod negativ social kontrol. De har slet ikke fået nogen penge i hele 2024 – det er penge, de har regnet med, og dem har de ikke fået. Så lige nu står de til at skulle stoppe en masse af de enormt vigtige indsatser, som de er i gang med. De står også og skal til at fyre medarbejdere, som de jo regnede med at de kunne have ansat til at løfte den her opgave.

Så mener ministeren, at det er klogt, at vi sætter en kæp i hjulet for organisationer, der løfter så stort et samfundsansvar og så stor en samfundsopgave? De har jo etableret et kæmpe frivillignetværk, som arbejder med de her målgrupper. Det netværk går til spilde, og al den viden, de har akkumuleret gennem tiden, går jo også til spilde. Er det klogt?

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Kl. 14:29 samfundsansvar, at ministerens styrelse ikke engang har advaret dem om, at de måske ikke kan få deres midler i 2024?

Kl. 14:32

Kl. 14:29 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Ministeren.

Kl. 14:32

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):
Jamen jeg er fuldstændig enig med spørgeren i, at både Fonden for Socialt Ansvar, der bl.a. driver Bydelsmødrene, og sådan set også de andre organisationer, som får statslig støtte til integrationsindsatser eller social kontrol-indsatser, gør et godt stykke arbejde, og at man engagerer mange mennesker i det. Nu er det jo ikke, fordi jeg har læst hver eneste evalueringsrapport, men mit indtryk er, at man også gør en forskel for mange mennesker. Så det anerkender jeg fuldstændig.

Men nogle gange er der truffet beslutninger, som f.eks. handler om, at man har siddet og manglet penge til at prioritere. Det har jeg selv været med til at gøre tidligere på boligsociale indsatser, og det er også det, vi gør her.

Kl. 14:30

Formanden (Søren Gade):
Spørgeren.

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):
Hvad der er forhandlet i finansloven, har jeg svært ved at oplyse om, for jeg var ikke til stede under de forhandlinger. Men jeg kan sige så meget, at fra min side handler det om at sørge for, at der så hurtigt som muligt kommer en afklaring på, hvilke besparelser der skal gennemføres, og hvilke der ikke skal, sådan at organisationerne har et overblik over, hvad der ligger her. Men det er klart, at det er en beslutning, som er truffet i forligskredsen vedrørende kriminalforsorgen, og det er de partier og ordførere, der sidder der, som skal træffe den beslutning om, hvor man gerne vil skære henne.

Kl. 14:32

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:32

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT):
Alternativet var med til at forhandle penge hjem til Baba fra SSA-reserven. Det er penge, de har regnet med; de står på finansloven; de har budgetteret med dem. Nu bliver de penge ikke udbetalt. Er det i orden, at penge, som vi som parti har siddet og forhandlet hjem på SSA-reserven, ikke bliver udbetalt til dem, der regner med at få dem?

Kl. 14:30

Formanden (Søren Gade):
Ministeren.

Christina Olumeko (ALT):
Jeg kan forstå på ministeren, at vi står i den her situation, fordi der er nogle aftalepartier, der ligesom ikke er blevet enige om, hvordan de vil udmønte den besparelse. Altså, helt ærligt, det står på finansloven. Hvad er finansloven så egentlig værd, hvis man efterfølgende kan komme og lave om på de bevillingskonti, der ligger der? Det synes jeg er et ret principielt spørgsmål, når det kommer til Folketingets kontrol med regeringen. Synes ministeren, det er i orden, at de her civilsamfundsorganisationer stadig ikke kan få at vide, hvornår og om de kommer til at modtage de her bevillinger?

Kl. 14:33

Kl. 14:30 **Tredje næstformand (Karsten Hønge):**
Ministeren.

Kl. 14:33

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):
Rent regnskabsteknisk ville jeg synes, det var mere mærkværdigt, hvis man først udbetalte pengene og så efterfølgende kom og bad om dem igen, fordi der var truffet en politisk beslutning om at beskære de indsatser. Jeg er ikke klar over, på hvilken finanslov man har prioriteret de her midler, men den aftale, der ligger for kriminalforsorgen, er lavet, før jeg selv er tiltrådt som minister for udlændinge- og integrationsområdet. Derfor kan jeg i sagens natur ikke fortælle, hvad der har været overvejelser bag det. Men det er en prioritering, som ligger på statens integrationsindsatser, hvoraf nogle altså eksempelvis er Fonden for Socialt Ansvar og Dansk Flygtningehjælp og Røde Kors og andre organisationer, som driver et godt stykke arbejde.

Kl. 14:31

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Så giver jeg ordet til medspørgeren fru Christina Olumeko, Alternativet.

Kl. 14:31

Christina Olumeko (ALT):
Tak. Vi synes, det er urimeligt, at civilsamfundsorganisationer ikke kan regne med det, som står på finansloven, og for os at se rejser det også et principielt spørgsmål, som handler om, om finansloven sådan set er til at stole på. Kan vi regne med, at de bevillinger, som står på finansloven, bliver udmøntet? Synes ministeren, det er god behandling af civilsamfundsorganisationerne, der løfter et kæmpe

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):
Jeg arbejder på at sikre, at de får det at vide så hurtigt som muligt. Det er den mulighed, jeg har i den her situation, og det gør jeg alt, hvad jeg kan, for at få en afklaring på. Og som jeg også sagde til hovedspørgeren, synes jeg, det er gode indsatser generelt. Jeg har selv tidligere været med til at skære på de boligsociale midler, hvor jeg syntes der var brug for, at der blev skåret til. Så det er ikke, fordi jeg har noget problem med at gøre det. Men her synes jeg egentlig, at det er indsatser, som virker til at have en effekt de steder, hvor de er. Men der er truffet en aftale, og den skal vi selvfølgelig udmønte.

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Så er ordet tilbage ved hovedspørgeren, fru Helene Liliendahl Brydensholt, Alternativet.

Kl. 14:34

Helene Liliendahl Brydensholt (ALT):
Tak. Det er jo nogle besparelser, der er blevet vedtaget i en anden aftale, som ligger uden for ministerens ressortområde, kan man sige. Men jeg hører ministeren sige, at de her organisationer faktisk gør et godt stykke arbejde. Så har ministeren ikke interesse i at redde dem, om man så må sige, og skaffe nogle penge til dem, så de kan fortsætte deres gode arbejde? Og hvis ministeren ikke vil kæmpe for det, hvad vil ministeren så sætte i stedet?

Kl. 14:34

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:34

Udlændinge- og integrationsministeren (Kaare Dybvad Bek):
Først vil jeg sige, at det jo ikke er min opgave at prioritere det her. Det er noget, der ligger i en aftalekreds med en række partier, som skal finde ud af, hvordan man gerne vil udmønte det.

Så vil jeg sige, at selv om noget er godt, kan der jo godt nogle gange være behov for, at man også skærer i tingene, sådan at det bliver mere skarpt, hvad det er, man præcis bruger pengene på. Jeg har selv på mit ministerområde skåret ca. 10 pct. af medarbejderne væk det sidste års tid og frem mod sommeren. Det er jo ikke, fordi de medarbejdere ikke gjorde noget godt, men nogle gange er det sundt, at man spørger, hvor mange der egentlig sidder og administrerer en opgave, og at man også kigger kritisk på det forbrug, som man har.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter dette spørgsmål. Tak til udlændinge- og integrationsministeren, og tak til fru Helene Liliendahl Brydensholt og fru Christina Olumeko.

Det næste spørgsmål er til skatteministeren og stilles af hr. Pelle Dragsted.

Kl. 14:35

Spm. nr. S 711

14) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Nick Zimmermann (DF):

Er ministeren overrasket over udviklingen med Grimhøjmoskeens imam Oussama Mohamad El-Saadis dom for socialt bedrageri og dermed snyd med danskernes penge, særlig set i det lys at han på så mange planer udviser afsky for det danske samfund, bl.a. ved at have udtalt, at han ønsker en islamisk stat, hvor der skal herske sharialove, at han holder med IS, samt er leder for en moské, hvor et stort antal af moskéens brugere er taget til Syrien for at kæmpe med Islamisk Stat?

Skriftlig begrundelse

Der henvises til artiklen »Dømt for bedrageri: »110 procent ikke rigtigt« på ekstrabladet.dk den 14. marts 2024, artiklen »Grimhøj-moskéens formand: Selvfølgelig holder vi med Islamisk Stat« på dr.dk den 6. januar 2015 og artiklen »Talsmanden fra Grimhøj-moskeen: »Jeg forstår godt, at nogle er sure på mig« på bt.dk den 12. februar 2017.

(Spørgsmålet er udgået af dagsordenen).

Kl. 14:35

Spm. nr. S 706

15) Til skatteministeren af:

Pelle Dragsted (EL):

Mener ministeren, at det er fair og fornuftigt at kaste borgere og familier ud i økonomisk deroute med de nye voldsomme regler for gældsinddrivelse, der betyder, at borgerne kan få en samlet trækprocent på op mod 100 pct. og de dermed ikke har en chance for at betale deres husleje, boligudgifter og andre faste udgifter?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Pelle Dragsted (EL):

Tak for det, formand. Spørgsmålet lyder: Mener ministeren, at det er fair og fornuftigt at kaste borgere og familier ud i økonomisk deroute med de nye voldsomme regler for gældsinddrivelse, der betyder, at borgerne kan få en samlet trækprocent på op mod 100 pct. og de dermed ikke har en chance for at betale deres husleje, boligudgifter og andre faste udgifter?

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Skatteministeren.

Kl. 14:36

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Tak for det. Og tak for spørgsmålet. I Danmark havde næsten en million borgere gæld til det offentlige ved udgangen af 2023, og mange partier i Folketinget er enige om, at det tal skal ned. De nye regler om en styrket lønindeholdelse er en del af en bred politisk aftale om nedbringelse af danskernes gæld til det offentlige fra juni 2022. Aftalen er født ud af en erkendelse af, at det grundlæggende er uholdbart, at så mange danskere ikke betaler det, de skylder til fællesskabet.

Da vi indgik aftalen, arbejdede vi faktisk utrolig meget med den sociale balance. På den ene side er det ikke rart for nogen at have i en gældssituation, specielt ikke, hvis den føles håbløs, og på den anden side skal vi finde en vej til, at man selvfølgelig skal betale det, man skylder, og derfor afspejler aftalen begge dele.

Det lyder meget voldsomt, når man hører om samlede trækprocenter på op til 100 pct., men det er altså ikke det samme, som at man ingenting får udbetalt, for sådan lyder det umiddelbart. Det er udtryk for, at det skattefradrag, man har, ikke er indeholdt i den lønindeholdelse, der sker, så hvis man f.eks. har et skattefradrag, kan man jo godt få en trækprocent, der er høj, men det er altså ud fra en betragtning om, at man jo altså også har penge tilbage, efter man har afdraget på gælden. Hvis ikke det beløb er tilstrækkeligt, kan man jo bede om en individuel betalingsevnevurdering. Ved en individuel betalingsevnevurdering tages der hensyn til den konkrete husstand, de konkrete økonomiske forhold, rimelige boligudgifter og udgifter til nødvendig medicin, ligesom det sikres, at borgeren som minimum har et rådighedsbeløb på over 7.000 kr. om måneden, og det kan altså også forhøjes, hvis man har samlevende ægtefælle, børn osv.

Jeg har stor forståelse for, at lønindeholdelse kan indebære en større omlægning af en borgers økonomi, og at man som borger skal have mulighed for at indrette sig efter det. Derfor har jeg også drøftet den indsigelsesfrist, der i dag er 14 dage, med aftalekredsen, og har besluttet at forlænge den til 30 dage, så den har opsættende virkning.

Grundlæggende er jeg nødt til at sige, at der er en balance, så man skal huske, at samtidig med at vi har fokus på nogle af dem, der ligger i den høje ende og har de høje indkomster, betyder den her aftale, at dem med de mindste indkomster faktisk kommer til at betale noget mindre af på deres gæld hver måned, og det er også en del af den sociale balance i den aftale, vi indgik.

Kl. 14:38

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Så er det spørgeren.

Kl. 14:38

Pelle Dragsted (EL):

Tak, minister. Spørgsmålet handler om de regler, som et flertal i Folketinget har indført om inddrivelse af gæld, og som er meget, meget voldsomme og altså ramte rigtig mange danskere som en

hammer her i november sidste år. Mange mennesker, som sådan set ordentligt og trofast har betalt af på deres gæld og overholdt deres del af aftalen med staten, blev pludselig bedt om at betale 10.000 kr., 15.000 kr. og i nogle tilfælde endnu mere ekstra hver eneste måned fra den ene dag til den anden.

Jeg tror, at de fleste af os med helt almindelige indkomster kan forestille os, hvad det ville betyde pludselig at skulle af med 15.000 kr. mere om måneden. De penge har de ikke, fordi de jo typisk har sat sig i en bolig eller andre udgifter ud fra den afbetalingsaftale, som de troede de havde med staten, men så oplever de pludselig, at den del af aftalen altså bliver brudt fra den anden side.

Jeg vil bare sige – og det tror jeg også ministeren oplever – at min indboks i hvert fald er fyldt med mails fra meget desperate borgere, som simpelt hen ikke ved, hvad de skal gøre, som ikke kan betale deres husleje, og som ikke kan betale deres boligudgifter. Det er familier, og det er enlige med børn, som bliver presset ud af deres hjem eller ikke har råd til medicin og andre faste udgifter.

Selvfølge skal gæld til det offentlige betales, det siger sig selv. Jeg synes, det er vigtigt at lægge vægt på, at der jo er mange, der har betalt af på deres gæld til det offentlige. Men vi får ikke noget ud af at kaste familier og borgere ud i en økonomisk deroute. Jeg synes også, det er vigtigt at huske, at det at have i gæld jo ofte er en følge af personlige kriser – det kan være sygdomsperioder eller skilsmisser, eller der kan være tale om iværksættere, som har været uheldige og sidder tilbage med stor gæld – og vi risikerer at kaste borgere ud i endnu dybere problemer, som betyder, at det ender med, at de slet ikke kan afdrage på deres gæld, og så har vi jo ikke rigtig fået noget ud af det.

Så mener ministeren, at det er det rigtige niveau, man har ramt, eller er regeringen parat til at se på, om det er for meget af lønnen, man indeholder, når man kan indeholde helt op til de her 100 pct., som, selv om det er efter fradrag, trods alt lyder lidt kafkask?

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Skatteministeren.

Kl. 14:40

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Jeg er helt enig i, at hvis det ender med, at folk må gå fra hus og hjem og oplever en endnu større deroute, er det et kæmpe tab for de mennesker, det handler om, og der er intet vundet for fællesskabet. Det er også derfor, at der faktisk er indbygget nogle mekanismer i det her, som sørger for, at der også kan være en individuel behandling.

Hvad angår de 100 pct., så drejer det sig jo om folk, der kan få nettoindeholdt 60 pct. Tidligere kunne man få indeholdt 40 pct., og det har vi så forhøjet til 60 pct. Det er i øvrigt ca. 4 pct. af alle dem, der betaler af på gæld, der ligger i det spænd. Det er jo mennesker, der har en nettoindkomst på 35.000 kr. om måneden, og når de 60 pct. så er indeholdt, vil de have ca. 14.000 kr. tilbage. Det er jo det, vi taler om ...

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det bliver der mulighed for at følge op på efterfølgende. Så er det spørgeren.

Kl. 14:41

Pelle Dragsted (EL):

Jeg er klar over, at det er folk, der f.eks. tjener 35.000 kr., men det er jo en relativt almindelig indkomst for mange mennesker i Danmark, f.eks. for en håndværker, en skolelærer eller andre. Der ligger den mellem 30.000 og 35.000 kr. Det er jo altså de grupper her, som

pludselig bliver ramt af det her meget voldsomme og står tilbage med langt færre penge hver måned, end de havde i forvejen.

Jeg kan forstå, at ministeren ikke vil gøre noget ved selve fradragssprocenten. Vil ministeren gøre noget ved, at de folk, der ikke har nået at reagere på det her, får lidt bedre muligheder for at få en revurdering, end de har i dag?

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:42

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Nu siger jeg nettoindkomst; det er jo ikke bruttoindkomst. Nettoindkomst er det, der er tilbage, efter at du har betalt A-skat, arbejdsmarkedsbidrag osv. og din skatteprocent er fratrasket. Dybest set er din indkomst betydelig højere brutto end netto, og det er jo det, vi taler om. Det er ikke, fordi jeg siger, at det ikke kan være hårdt, hvis man tjener 35.000 kr. netto om måneden og så får trukket 60 pct. af det. Det anerkender jeg. Men det er også nogle folk, der har været inde i et forløb, og det er fuldstændig rigtigt, at der jo godt kan være nogle udgifter, der gør, at det beløb skal se anderledes ud. Det er også derfor, at der er lagt op til, at der kan være en individuel sagsbehandling i de sager.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:42

Pelle Dragsted (EL):

Det har været sådan, at folk har fået 14 dage til at reagere og til at få en personlig vurdering. Har de ikke nået det, er gældsinddrivelsen gået i gang, og så får de at vide, at de godt kan få en behandling, men at der kan gå op til 2 år, og i den periode bliver de trukket så hårdt. Det synes jeg er et meget voldsomt indgreb over for de her borgere, som ikke har nået at se, at de fik noget i e-Boks, men altså får ødelagt deres økonomiske tilværelse, kan man sige.

Så vil ministeren være med til at se på at give de mennesker, som ikke nåede den frist på de 14 dage, mulighed for alligevel at få behandlet deres sag og så i mellemtiden få stillet den meget voldsomme og høje gældsinddrivelse i bero?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Skatteministeren.

Kl. 14:43

Skatteministeren (Jeppe Bruus):

Jeg har gjort to ting. Det ene er, at jeg har forlænget den frist til 1 måned, for jeg er enig i det om de 14 dage – det har altid været sådan – men jeg har også fundet ud af, at det kan jeg sådan set gøre uden at skulle lave lovgivning, men jeg har selvfølgelig vendt det med den aftalekreds, der er, og så forlængede vi det til 1 måned.

Det andet er, at der er noget sagsbehandlingstid, og der har Gældsstyrelsen sagt, at de først sagsbehandler dem, der ikke har nået at give sig til kende inden for den frist, mens dem, i hvis sager det så har haft opsættende virkning, må vente lidt længere, for at man faktisk tager hånd om de borgere, som ikke nåede at reagere inden for 14 dage, sådan at de ikke kommer bagest i køen, men kommer forrest i køen.

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det svar afslutter spørgsmålet. Tak til skatteministeren, og tak til hr. Pelle Dragsted, Enhedslisten.

Det næste spørgsmål er til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og er stillet af hr. Carl Valentin, SF.

Kl. 14:44

Spm. nr. S 707

16) Til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri af:

Carl Valentin (SF):

Mener ministeren, at det er helt uproblematisk, hvis man som nuværende eller tidligere minkavler er med til at afgøre sager om erstatninger, som man selv eller ens nære bekendtskaber har en økonomisk egeninteresse i?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Værså for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:44

Carl Valentin (SF):

Tak. Mener ministeren, at det er helt uproblematisk, hvis man som nuværende eller tidligere minkavler er med til at afgøre sager om erstatninger, som man selv eller ens nære bekendtskaber har en økonomisk egeninteresse i?

Kl. 14:44

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:44

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil gerne starte med at understrege, at vi har at gøre med en helt ekstraordinær sag, hvor man lukkede et helt erhverv ned, og jeg vil også gerne sige meget klart, at spørgeren og jeg helt deler et ønske om, at der er størst mulig tillid til kommissionerne og deres virke, og at jeg også ser frem til at komme et spadestik dybere i den kommende tid, bl.a. også på et samråd, som jeg er blevet indkaldt til i den her sag.

Udmålingen af erstatninger sker ved uafhængige erstatnings- og taksationskommissioner, der er sekretariatsbetjent af Minksekretariatet, som hører under Transportministeriets område. Indsigt i minkproduktionen er i den forbindelse også afgørende for at løse opgaven med at værdisætte minkvirksomhederne. Der er også andre kompetencer, som skal være repræsenteret, når sagerne skal behandles, eksempelvis juridiske kompetencer og revisions- og regnskabsmæssige kompetencer, og den ordning følger af reglerne om rammerne for kommissionernes arbejde og sammensætning, som et bredt flertal her i Folketinget jo står bag. Reglerne afspejler således den aftale, som Socialdemokratiet, Venstre, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Liberal Alliance netop står bag, om erstatning m.v. til minkavlere og følgeerhverv berørt af covid-19 dateret den 25. januar 2021.

De almindelige forvaltningsretlige regler om inhabilitet gælder for arbejdet i kommissionerne. Efter forvaltningsloven er en person eksempelvis inhabil i forhold til en bestemt sag, hvis vedkommende selv eller andre nærtstående har en særlig personlig eller økonomisk interesse i den konkrete sags udfald. Det er formanden for erstatnings- og taksationskommissionen, der udtager medlemmerne til den konkrete sag, og det er derfor i sidste ende også formandens ansvar at sørge for, at reglerne om inhabilitet overholdes i en konkret sag. Det er en konkret og individuel vurdering fra sag til sag, som formanden skal foretage, og i henhold til forvaltningsloven påhviler det også de personer, der udtages til behandlingen af en konkret sag, at gøre opmærksom på forhold, der kan give anledning til inhabilitet, når vedkommende er bekendt med sådanne forhold.

Men vi har alle en interesse i at sikre, at der er den størst mulige tillid til et setup, som vi jo så politisk har aftalt med hinanden, i forhold til at håndtere en meget stor, en meget kompleks og en meget

principiel sag, og derfor vil jeg også være åben over for forslag, der kunne komme til at styrke den tillid yderligere.

Kl. 14:46

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 14:46

Carl Valentin (SF):

Særlig det sidste, ministeren siger her, er jeg glad for. For jeg er meget enig i, at det er vigtigt, at der er tillid til, at det her bliver forvaltet ordentligt, og jeg mener også, at der er kommet meget tydelige skår i tilliden til det her, særlig med nogle af de historier, som Zetland har kunnet fortælle de seneste dage.

Dengang Folketinget besluttede at lave en aftale om erstatning til minkavlerne, lå beløbet jo på mellem 15,6 og 18,8 mia. kr., sagde man. Det er ligesom spændet, man regner med det vil koste. Det er mange penge, også for mange penge, hvis man spørger mig. Men nu er det altså estimeret til at være 29,5 mia. kr., og det er helt ude af proportioner, hvis man spørger mig, og noget af det skyldes nogle regnefejl i ministerierne, og det er ikke så godt. Men noget andet skyldes jo også, at minkavlerne i forbindelse med de her afgørelser har været meget succesfulde med og er lykkedes med at overbevise om, at man skal skrue beløbet op. F.eks. er de lykkedes med at overbevise om, at de ville producere flere mink i de kommende år, end hvad de ellers har produceret. Og det virker på mig meget mærkeligt, når man ser på, at minkavlerne jo ikke havde den bedste forretning kørende – for at sige det mildt – dengang produktionen lukkede ned og der ikke var nogen udsigt til, at man bare kunne opskalere den her produktion, som blev udfaset i store dele af verden, og som også er rigtig upopulær på grund af de dyrevelfærdsmæssige vilkår for minkene.

Når man ser på nogle af de her sager, så er det jo minkavlere, som er med til at træffe afgørelser her, som har lagt dødsannoncer for minkproduktionen op på Facebook, der er minkavlere, der har skrevet sådan nogle ting, som at Fødevarestyrelsen da må være fuldstændig tosset i hovedet ligesom vores Socialdemokrater og de andre røde. Mener ministeren ikke, at der, når man ytrer sådanne ting i den offentlige debat og laver dødsannoncer og sådan noget, så kan være tegn på habilitetsproblemer?

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:48

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Af gode grunde vil jeg selvfølgelig ikke forholde mig til konkrete sager, men jeg vil sige, at jeg deler spørgerens ønske om, at der skal være en maksimal tillid til den måde, hvorpå de rigtig, rigtig mange penge, som der her er tale om, bliver forvaltet. Der er tale om, at man har lukket et erhverv, og det kan man have mange holdninger til. Men det er sket, og derfor er det så også vigtigt, at man får den erstatning, man skal have, men hverken mere eller mindre.

Der har vi jo så i fællesskab lavet de politiske rammer, som så bliver udmøntet via bekendtgørelser i det her setup, hvor man både kan lave en dokumentation, som en revisor skal påtegne, og der kan være en første instans. Det kan ankes, hvis man som part er uenig i det, og i vores tilfælde er det så Fødevarestyrelsen. I en anden instans kan det også gå videre til domstolsprøvelse.

Så der er et helt setup, som skal sikre, at der er den tillid i måden, man forvalter de her erstatninger på.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Tak. Spørgeren.

Carl Valentin (SF):

Ministeren sagde i starten, at han var åben over for forslag, som kunne sikre mere tillid. Når det så kommer til de her bekendtgørelser, kunne ministeren så forestille sig, at man gik ind og reviderede nogle af dem, så vi på den måde kunne sikre en ordentlig sammensætning i de grupper, som træffer afgørelser i de her sager?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Ja, som jeg sagde til en start, har vi en fælles interesse i, at der er så stor en tillid til det setup, vi har, som overhovedet muligt, og jeg er i øvrigt også glad for og vil også gerne kvittere for det ansvar, man fra spørgerens partis side tager i en meget, meget svær og kompleks sag.

Så ja, jeg vil være åben over for at tage nye idéer ned, som i givet fald kan styrke tilliden til det setup, der er.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Carl Valentin (SF):

Det håber jeg ministeren vil gøre alvor af. Det synes jeg ville være rigtig vigtigt. Jeg må godt nok sige, at jeg synes, det er nogle bekymrende eksempler, der de seneste dage er kommet frem fra Zetland om potentiel inhabilitet. Og jeg kunne i den forbindelse godt tænke mig at høre, om ministeren er bekendt med, at der har været nogle tilfælde, hvor et kommissionsmedlem har rejst en bekymring om et andet medlems habilitet.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri (Jacob Jensen):

Jeg er jo ikke sagsbehandler, men jeg er, som spørgeren også selv er det, politiker, og vi politikere stiller rammerne for, hvordan strukturen skal være, op. Så har vi også myndigheder til at håndtere det, og i det her tilfælde er det så Fødevarestyrelsen, der som part på vegne af staten er med til at vurdere, om de afgørelser, der falder ud, også falder ud på den måde, som man vurderer er den rigtige.

I sidste ende er det jo i forhold til habilitetsspørgsmålet formanden for kommissionerne, som er den ansvarlige for at sammensætte kommissionerne og dermed også sikre, at der er den habilitet hos medlemmerne af kommissionerne, som der skal være. Det følger også af de forvaltningsretlige regler, der i øvrigt generelt gælder.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri, og tak til hr. Carl Valentin, SF.

Det næste spørgsmål er til uddannelses- og forskningsministeren stillet af fru Sandra Elisabeth Skalvig, Liberal Alliance, som nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:49

Spm. nr. S 695

17) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Mener ministeren, at erhvervserfaring fra særlige regioner samt diversitet kan ses som objektive og faglige kriterier ved kvote 2-optaget?

Kl. 14:49

Skriftlig begrundelse

Der henvises til nyheden »Det bliver lettere for ansøgere fra Region Sjælland at komme ind på CBS« fra Copenhagen Business School den 30. januar 2024.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 14:49

Kl. 14:51

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak for det. Mener ministeren, at erhvervserfaring fra særlige regioner samt diversitet kan ses som objektive og faglige kriterier ved kvote 2-optaget?

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:51

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Min holdning er, at ansøgere til en videregående uddannelse altid skal optages ud fra en vurdering af deres faglige kvalifikationer og forudsætninger for at fuldføre uddannelsen. Samtidig er jeg selvfølgelig optaget af, at vurderingskriterierne er objektive og faglige, og til det formål har vi i dag to kvoter: kvote 1, hvor ansøgere udelukkende optages på baggrund af karakter, og kvote 2, hvor bl.a. erhvervserfaring kan bidrage til en ansøgers faglige kvalifikationer. I den sammenhæng er erhvervserfaring således allerede et kendt og anerkendt udvælgelseskriterium, og så har jeg noteret mig, at CBS har tilkendegivet, at universitetet nu vil anvende erhvervserfaring fra en EU-udviklingsregion som udvælgelseskriterium i kvote 2. Jeg kan også forstå, at CBS har været i dialog med Uddannelses- og Forskningsstyrelsen om det omtalte kriterium, og at styrelsen har vurderet, at erhvervserfaring fra en EU-udviklingsregion godt kan være et fagligt og objektivt kriterium. Tak.

Kl. 14:52

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:52

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Tak til ministeren for besvarelse af spørgsmålet. Altså, jeg vil ærligt sige, at jeg blev forarget, da jeg kunne læse på CBS' hjemmeside, at det ville blive lettere for ansøgere fra Region Sjælland at komme ind på CBS' uddannelser. Det fremgår, ligesom ministeren også refererer til, at optagelseskriterierne i kvote 2 er blevet tilpasset for at »fremme social og geografisk diversitet«, bl.a. ved at vægte erhvervserfaring fra udviklingsregioner samt øge fokus på diversitet i vurderingen af motiverede ansøgninger. Men i bekendtgørelsen om adgang til universitetsuddannelser tilrettelagt på heltid fremgår det af § 16, stk. 2, at det enkelte universitet »fastsætter, hvilke objektive og faglige kriterier der indgår i vurderingen« ved kvote 2-optaget.

Så jeg vil gerne høre ministeren bekræfte, at ministeren mener, at erhvervserfaring fra specifikke områder samt et øget fokus på diversitet kan anses for at være et objektivt kriterie, selv om man

Kl. 14:51

om nogen forskelsbehandler dem, der har erhvervs erfaring, f.eks. fra Region Hovedstaden.

Kl. 14:56

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:56

Kl. 14:54

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):
Det er jo fuldstændig rigtigt, som spørgeren refererer til her, at de her spørgsmål om adgangskriterier, og hvad man kan gøre, og hvilke rammer man har at agere inden for som universitet, er fastsat i adgangsbekendtgørelsen. Og der er forskellige kriterier. Et af dem er, at det, man lægger til grund, skal være fagligt og objektivt. Der har man spurgt styrelsen: Vil det her hensyn være fagligt og objektivt? Og styrelsen nået frem til, at ja, det vil det. Så er det jo selvfølgelig en politisk vurdering, om man synes, at det er et godt eller dårligt fagligt og objektivt hensyn. Men at det er et fagligt og objektivt hensyn, er i hvert fald den faglige vurdering.

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:55

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Så vil jeg gerne høre ministeren ad: Når CBS samtidig skriver, at de vil øge fokus på diversitet, og diversitet vil sige, at man kigger nærmere på, hvilke køn det er, ansøgerne har, og hvad det er for en social baggrund, ansøgerne har, altså om de kommer fra en rig familie eller en fattig familie, mener ministeren så, at det fortsat er et objektivt kriterie at blive vurderet ud fra?

Kl. 14:55

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 14:55

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):
Altså, der er noget, der er gået min næse forbi, hvis CBS vurderer ansøgere på deres køn, når de afgør, hvorvidt de får adgang til et studie. Men jeg skal selvfølgelig ikke afvise, at noget også går min næse forbi; det ville ikke være allerførste gang.

Jeg ved så, at spørgerens parti jo også er meget optaget af en friskt offentlig sektor, og at man også overlader skøn og beslutningsrum til decentrale institutioner. Her har man sagt til universiteterne, at her har de faktisk et rum til at opstille deres egne kriterier. Så kan man selvfølgelig derefter godt mene, at det er en forkert vurdering, men hvis man mener, at der skal ske en frisættelse, må man jo også lade dem træffe beslutninger, som man også selv politisk set synes er forkerte.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:56

Sandra Elisabeth Skalvig (LA):

Ministeren kan have ret i, at man kan have forskellige fortolkninger af, hvad der menes med ordet diversitet. Jeg har måske én. Så jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvad tror ministeren der menes, når der bliver skrevet på CBS' hjemmeside, at de vil øge fokus på diversitet i vurderingen af en motiveret ansøgning?

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg er ikke meget for sådan at gå ind i et rum, der beror på tro. Det er der nogle, der gør om søndagen i kirken, og det er fint. Altså, jeg kan jo ikke vide, hvad der har ligget til grund for den her beslutning hos CBS. Jeg ved, at der i en årrække fra nogle steder er blevet udtalt kritik af, at CBS ligesom var blevet for snæver i sit optag. Og jeg gætter mig til – og det er jo så alligevel en afart af tro – at det er noget af det, CBS har lagt vægt på i deres beslutning om at gøre det her.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til uddannelses- og forskningsministeren, og tak til fru Sandra Elisabeth Skalvig, Liberal Alliance.

Det næste spørgsmål er også til uddannelses- og forskningsministeren. Det er stillet af fru Sofie Lippert, SF, der får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 14:57

Spm. nr. S 699

18) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Sofie Lippert (SF) (medspørger: **Mads Olsen** (SF)):

Bekymrer ministeren sig over den klare sammenhæng mellem unges, herunder studerendes, økonomiske vilkår og deres trivsel, og hvad vil ministeren i så fald gøre ved det?

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til Finans Danmarks rapport »Unge – gæld, forbrug og opsparing« fra marts 2024.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo.

Kl. 14:57

Sofie Lippert (SF):

Tak. Bekymrer ministeren sig over den klare sammenhæng mellem unges, herunder studerendes, økonomiske vilkår og deres trivsel, og hvad vil ministeren i så fald gøre ved det?

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 14:57

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Tak for spørgsmålet. Det er jo rigtigt, at der desværre i de her år er en tendens til stigende mistrivsel blandt unge. Det er der både i Danmark og internationalt, og det skal vi tage alvorligt. I den sammenhæng kan man ikke udelukke, at de seneste års meget høje inflation kan være en medvirkende årsag til den stigende mistrivsel. For selvfølgelig kan unge mennesker, som ikke nødvendigvis kan trække på en opsparing, mærke det, når priserne og renterne stiger, ligesom mange andre i samfundet mærker det. Og det følger selvfølgelig også af den logik, at prisstigninger rammer forholdsmæssig hårdt hos de grupper, som i forvejen har mindst. Heldigvis er de store prisstigninger på bl.a. dagligvarer aftaget, så forhåbentlig vil det økonomiske pres på bl.a. de unge begynde at lette igen.

Så skal man huske, og det siger jeg sådan for perspektivet skyld, at Danmark måske ikke er det allerværste sted i verden at være ung. Man har bl.a. gratis uddannelse, økonomisk støtte under uddannelsen, mulighed for boligstøtte, et skattefinansieret sundhedssystem og i de værste tilfælde et velfærdsnet, der er klar til at gribe dem, som måtte få behov for det. Alt det er altså bare for at sige, at den gennemsnitlige dansker og jo også den gennemsnitlige studerende i Danmark er bedre stillet, end man er de fleste andre steder i verden, og sådan skal det blive ved med at være.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 14:59

Sofie Lippert (SF):

Det er sandt, at Danmark ikke er det værste sted at være studerende. Jeg så gerne, at det var det bedste sted. Derfor er det jo også interessant, når Finans Danmark kommer med en analyse, der viser meget klart, at unges økonomi de seneste år er blevet dårligere. Og måske endnu mere opsigtsvækkende er den konklusion, at unge med dårlig økonomi mistrives markant mere end unge med god økonomi, faktisk i en sådan grad, at en meget stor andel af dem siger, at de ikke er glade for livet.

Hvis vi helt konkret dykker lidt ned i den her udvikling af priserne, som ministeren også er inde på, er det jo siden 2021 ifølge den her analyse fra Finans Danmark sådan, at almindelige forbrugsudgifter for sådan en gennemsnitlig studerende er steget med 1.400 kr. om måneden. Det samme kan man hverken sige om su'en eller lønnen for 10 ugentlige timers ufaglært arbejde, som er sådan den meget typiske arbejdsbelastning for en studerende. Jeg vil derfor sådan lidt optimistisk spørge ministeren: Skal vi ikke gøre noget ved, at de unges økonomi er blevet så meget mere presset gennem de sidste 3 år?

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:00

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Det ville jo være en totalt gratis omgang og måske også bare sådan lidt opportunistisk medløberi at sige, at jo, det lyder da som en god idé. Så bliver verden jo reel, for så skal man kigge hinanden i øjnene og sige: Hvad er det så, vi gør? Det er jo sådan, at vores su også satsreguleres som ydelse, sådan at den i sin værdi bevarer den samme købekraft som det, der var intentionen. Det gør den så med noget forsinkelse, og det er jo derfor, man selvfølgelig, når man er blandt nogle af dem, der har, hvad skal man sige, det smalleste manøvrerum i sin privatøkonomi, bliver forholdsmæssig hårdt ramt, når inflationen stiger. Den forsinkelse håber jeg at vi snart er kommet ud af, og at de unge som sagt så med den faldende inflation også begynder at kunne mærke det.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:01

Sofie Lippert (SF):

En anden ting, der er steget ud over priserne, er renterne, og det gælder også på su-lånet, som ellers i rigtig mange år har haft en fast lav rente på 1 pct. efter endt studie. Den er nu langt over 4 pct., og det kommer oven i, at mange studerende tog ekstra store lån under corona, fordi de ikke havde så mange andre valgmuligheder.

Regeringen lægger nu op til øget brug af su-lån med en su-reform. En af de ting, vi derfor kunne gribe fat i, hvis ikke vi er klar til at hæve su'en, er jo at se på renten. Er regeringen klar til at gøre det i lyset af rapporten om sammenhængen mellem unges økonomi og trivsel?

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:01

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Renten på su-lån er jo reguleret efter de mekanismer, som gælder, og det går op og ned, og det er jo så på godt og ondt også for de studerende. Det står jeg sådan set fuldstændig bag. Hvis man gør det, spørgeren foreslår, skal man jo også være parat til at få pengene op af lommen selv og finansiere det. Så det kunne være interessant at høre – og jeg ved godt, det er spørgetid med ministeren og ikke omvendt – hvis man går med den slags tanker, hvordan man så egentlig har tænkt sig at finansiere det.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Til dette spørgsmål er der anmeldt en medspørger, og derfor får hr. Mads Olsen, SF, nu ordet.

Kl. 15:02

Mads Olsen (SF):

Mange tak. I lyset af den her rapport fra Finans Danmark vil jeg gerne stille ministeren et spørgsmål, for den slår jo fast med syvtommersøm, at der er en meget klar sammenhæng mellem ens økonomiske situation og ens mentale trivsel. 70 pct. af dem med en presset økonomi mistrives, mens det kun er 10 pct. af dem med luft i økonomien, der siger, at de har et dårligt liv. Jeg vil derfor spørge helt ja eller nej-agtigt: Anerkender ministeren sammenhængen mellem privatøkonomi og ens mentale trivsel?

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:02

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg anerkender fuldstændig, at de rammer, man har omkring sit liv, selvfølgelig påvirker, hvordan man har det i livet; det anerkender jeg fuldstændig. Jeg synes også, det er fair at anerkende, at vi i Danmark, heldigvis, har bygget et system op, som gør, at man, uanset hvilken social baggrund man har som studerende, faktisk også har adgang til at tage en lang videregående uddannelse. Det er ikke tilfældet i alle lande. Betyder det, at det økonomisk bare er nemt at være studerende? Nej, det gør det ikke. Betyder det omvendt, at jeg synes, at det system, som vi har omkring de studerendes økonomi, er rimeligt? Ja, det synes jeg.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:03

Mads Olsen (SF):

Nu har vi jo også ændret systemet for nylig, ved at regeringen sammen med nogle andre partier har fjernet det sjette su-år. Derfor vil jeg også gerne spørge ministeren: Når hun nu anerkender, at der er en sammenhæng mellem de studerendes privatøkonomi og deres mentale trivsel, vil hun så også anerkende, at det, at man fjerner det sjette su-år, kommer til at føre til øget mistrivsel for studerende?

Kl. 15:04

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:04

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Men det er jo sådan, at den su-reform, som træder i kraft efter et valg, ikke påvirker de studerendes økonomi, mens de er studerende. Det, der jo påvirker dem – og det står jeg fuldstændig ved – er, at der den dag, man er færdig med at studere, formentlig vil være flere, som har en su-gæld, man skal betale tilbage. Og det gør man jo så i en ny økonomisk virkelighed for den enkelte, nemlig hvor man er færdig med sine studier og har fået et arbejde og jo så med den løn, man får, skal betale sin su-gæld tilbage. Men altså, vi ændrer jo ikke i f.eks. satser for su'en, som er det, der har betydning undervejs i studiet.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Nu går ordet tilbage til hovedspørgeren, fru Sofie Lippert, SF.

Kl. 15:04

Sofie Lippert (SF):

Så vil jeg her til sidst bare gerne høre, om den her rapport fra Finans Danmark, der viser både en dårligere økonomi blandt unge og en dårligere trivsel for de unge, der har en dårlig økonomi, slet ikke kalder på nogen politisk handling.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:05

Uddannelses- og forskningsministeren (Christina Egelund):

Jeg vil sige, at jeg jo følger vilkårene for de studerende i Danmark med interesse, og det skal jeg gøre; det er mit ansvar. Altså, min egen vurdering af, hvordan det er at være studerende i Danmark, er, at det faktisk er ret godt. Det skal det blive ved med at være, og det kræver jo selvfølgelig også, at man løbende reformerer de, hvad skal man sige, barduner, der er omkring det at være studerende i Danmark. Det kræver også nogle gange, at man træffer nogle beslutninger, som ikke nødvendigvis gør, at man vinder en popularitetskonkurrence, men som er med til at fremtidssikre det su-system, som vi har.

Kl. 15:05

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til uddannelses- og forskningsministeren, og tak til fru Sofie Lippert, SF, og hr. Mads Olsen, SF.

Det næste spørgsmål er til ældreministeren og er stillet af fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Kl. 15:05

Spm. nr. S 703

19) Til ældreministeren af:

Pia Kjærsgaard (DF):

Er det ministerens hensigt at skabe en ældrepleje, der i høj grad bygger på involveringen af pårørende, herunder deres aktive tilstedeværelse på plejehjemmene?

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Værsgo for oplæsning af spørgsmålet.

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak for det. Er det ministerens hensigt at skabe en ældrepleje, der i høj grad bygger på involveringen af pårørende, herunder deres aktive tilstedeværelse på plejehjemmene?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:06

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tusind tak for spørgsmålet om et meget, meget vigtigt emne. For der er jo ingen tvivl om, at pårørende til ældre i dag gør en kæmpe indsats for at hjælpe deres kære, som de har kendt igennem et langt liv. Det kan vi bl.a. se på en rapport, som Danmarks Statistik for nylig har lavet for Ældre Sagen, og som jeg også er sikker på at spørgeren er bekendt med. Heldigvis er et af de billeder, der tegner sig i rapporten, at det for de fleste også er naturligt at hjælpe, og det er også en vigtig del af det, at vi tager os af hinanden, og at vi hjælper hinanden. I forhold til ældreudspillet, som regeringen har foreslået, er der et tæt samspil mellem pårørende og lokalsamfundet og civilsamfundet, og det vil som noget nyt være en bærende værdi i en ny ældrelov.

Hvad betyder det så mere konkret? Fra regeringens side ønsker vi med ældrelovens fokus på helhedspleje, at den ældre, også med støtte fra de pårørende, får mere indflydelse på tilrettelæggelsen af plejen i tæt dialog med medarbejderne. Tanken er også, at fremtidens ældrepleje skal være mere rummelig, og at den ældre sammen med medarbejderne og også sammen med de pårørende kan have en dialog om, hvad der er vigtigt for den ældre på en given dag. For pårørende har jo en kæmpe værdi. De kender typisk de ældres liv og deres hverdag rigtig godt, og de har en viden, som er vigtig at lytte til.

På den anden side viser rapporten fra Ældre Sagen, at det kan være hårdt og svært at være pårørende til en svækket ældre. Derfor er det selvfølgelig også vigtigt at understrege, at familie, venner, naboer, og hvem der ellers kan være nære pårørende, selvfølgelig ikke skal erstattes af medarbejdere i ældreplejen og i den professionelle pleje, og det gælder både på plejehjemmene og i ældreplejen. Og det er naturligvis heller ikke hensigten med regeringens udspil. Ældre borgere vil også med den nye ældrelov skulle have den hjælp, de konkret har behov for. Kommunen vil også fortsat skulle kunne tilbyde støtte i form af f.eks. aflastning til en ægtefælle eller andre nære pårørende, som passer en ældre borger med nedsat funktions-evne.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Spørgeren.

Kl. 15:08

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Der er jo mange elementer i det her. Først og fremmest synes jeg, at det er meget, meget vigtigt, hvis en ældre skal på plejehjem, at man inddrager pårørende i, hvordan den ældre har det, og hvilke behov den ældre har haft i dagligdagen, og hvad man forventer af opholdet på plejehjemmet. For mange gange kan de ældre, når de desværre er blevet så dårlige, at de er kommet på plejehjem, jo ikke rigtig selv formulere, hvad deres ønsker og behov er. Det er den ene side af sagen.

Den anden side af sagen er – der er faktisk flere sider, men foreløbig tager vi den anden side af sagen – at man jo heller ikke må regne med, at de pårørende skal blive ekstra plejepersonale. Det kan

jeg godt frygte lidt i forhold til fremtiden, for der er alt for mange besparelser, og der er alt for lidt penge i ældreplejen. Det er fint, at de pårørende er med, men det er jo stadig væk plejepersonalet, der skal stå for det praktiske og mange gange også det fysiske i forhold til de ældre, og det mener jeg ikke under nogen omstændigheder skal være de pårørendes opgave.

Jeg mener, at pårørende stadig væk skal være en stor del af de ældres hverdag, men for mig at se skal det primært være i forhold til det, der hedder hygge, og i forhold til at komme på besøg og måske gå en tur. Altså, jeg synes, at det er en meget, meget vanskelig balance, man begynder at komme ud i, for der er ikke de penge, som man godt kunne tænke sig blev sat af til den her ældrelov. Det har der været stor diskussion om, og det bliver der sikkert fortsat, også efter påske.

Så er jeg altså nervøs for, at de pårørende bliver for stor en del af det, også med tanke på den belastning, det kan være, i forhold til at man pludselig føler sig forpligtet til at være en del af plejepersonalet, og det mener jeg ikke er hensigten. Det synes jeg bare at man skal være utrolig opmærksom på fra regeringens side, og jeg ved egentlig ikke, hvad man vil gøre, for det er jo igen det her med at drage kommunerne ind i det og det med, hvilke konsekvenser ældreloven får for kommunerne, osv. osv. Men det er mig meget magtpåliggende på et tidligt tidspunkt at råbe vagt i gevær i forhold til det her, for jeg kan godt forestille mig, at pårørende vil føle, at de bliver draget for meget ind i det på en forkert måde.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:10

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak for refleksionerne. Igen vil jeg sige: Der skal ikke være nogen tvivl om, at pårørende ikke skal bedrive den professionelle pleje. Jeg kan jo også godt læse, og jeg har også talt med masser af pårørende, som fortæller, at de i dag føler, at det er for svært. Det er bl.a. også det, Ældre Sagens rapport viser. Og sådan skal det ikke være. Altså, de pårørende har en kæmpe viden om de ældre og kan også bibringe livskvalitet for de ældre. Særlig for ældre med demens synes jeg jo at pårørende er utrolig vigtige – de er livsvidner for de ældre – sammen med det professionelle plejepersonale, og det, at vi nu i udspillet foreslår at sætte det med pårørende ind som en bærende værdi, gør også, at vi kan arbejde meget mere professionelt med det.

Kl. 15:11

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:11

Pia Kjærsgaard (DF):

Hvad vil man gøre for at sikre, at det ikke sker? Det kan hurtigt blive en forventning, et krav, fordi pengene ikke rækker i forhold til de pårørende. Det er den ene del af det. Hvad med de, desværre også en del, ældre, der ikke har pårørende? Hvordan klarer man egentlig deres behov, når de skal indskrives på et plejehjem? Altså, hvad gør man i forhold til dem? Mange af dem er demente, og ministeren ved også godt, at jeg længe har syntes, at demensdelen faktisk er en meget, meget fraværende del i den ældrelov, som er blevet fremsat. Jeg kan godt frygte, hvordan man navigerer i forhold til folk, der ikke har pårørende.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:12

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Det er klart. Pårørende er jo netop en kæmpe, kæmpe værdi for de ældre, og derfor får det faglige personale i høj grad også en større rolle, når der ikke er pårørende til stede. Samtidig er en kerneværdi i udspillet til den nye ældrereform, at ældrelivet ikke kun handler om sundhed, men at det handler om det hele levede liv, og derfor er netværk, relationer og fællesskaber i det hele taget vigtigt. Jeg vil også gerne sige, at når vi laver et udspil til helhedsplejen, er et fokus i det netop at få fokus på dialogen med det personale, der er tæt på den ældre, men også tæt på de pårørende, og det giver helt nye muligheder i forhold til den måde, vi styrer og forvalter ældreplejen på i dag.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:12

Pia Kjærsgaard (DF):

Tak. Så er der en anden del af det, som jo også hører med, i forhold til pårørende. Nu deltog både ministeren og jeg for noget tid siden i Debatten, hvor der stod en pårørende, som var meget, meget påvirket af det store arbejde, hun måtte udføre – et kærligt arbejde, det lagde hun meget vægt på, men også et belastende arbejde for hele tiden at skulle være om sin meget syge ægtefælle.

Der vil jeg bare høre: Gøres der noget i forhold til *de* pårørende? Det er jo en anden del af det. Men der er rigtig mange pårørende, som føler – vel nok primært, når det er i private hjem, også på plejehjem, men primært i private hjem – at de er alt, alt for forpligtede, og de kan gå ned på det, og så har vi altså pludselig flere mennesker, som skal omfattes af pleje fra det offentlige.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:13

Ældreministeren (Mette Kierkgaard):

Tak. Det var Abelone Glahn, som jeg husker så udmærket fra Debatten. Jeg har i øvrigt også mødt hende siden hen. Noget af det, Abelone også var inde på, er bl.a. det her med, at visitationen kan være en barriere. Hun understregede bl.a., at medarbejderne gør det bedste, de kan, inden for de rammer, de har. Det er netop noget af det, vi i den nye ældrelov lægger op til, altså forslag til, at i helhedsplejen skal visitationen være ude i det borgernære og dermed også i meget tættere dialog med den ældre og de pårørende.

Spørgeren har flere gange spurgt, hvad vi så ellers også gør ved det. Vi lægger jo i udspillet op til, at der skal være et kvalitetsløft på 1 mia. kr. varigt, og derudover er der også sat en del penge af til implementeringsstøtte, som man jo sagtens kunne forestille sig at det her om pårørende var en del af.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Tak. Det afslutter spørgsmålet. Tak til ældreministeren, og tak til fru Pia Kjærsgaard, Dansk Folkeparti.

Det næste spørgsmål er til ministeren for ligestilling og er stillet af fru Samira Nawa, Radikale Venstre, som nu får ordet til oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 15:14

Spm. nr. S 602 (omtrykt)

20) Til ministeren for ligestilling af:

Samira Nawa (RV):

Mener ministeren, at det er et problem for ligestilling og repræsentation, at kun 89 ud af 1.725 personer, der nævnes i de ti mest anvendte grundhistoriebøger i folkeskolen, er kvinder?

Skriftlig begrundelse

Spørgeren henviser til debatindlægget ”Historieformidlere: I de mest anvendte historiebøger i skolerne er 1.725 personer nævnt ved navn. Blot 89 er kvinder” af 20. februar 2024 fra Politiken.

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Værsgo.

Kl. 15:14

Samira Nawa (RV):

Tak. Mener ministeren, at det er et problem for ligestilling og repræsentation, at kun 89 ud af 1.725 personer, der nævnes i de ti mest anvendte grundhistoriebøger i folkeskolen, er kvinder?

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:14

Ministeren for ligestilling (Marie Bjerre):

Tak for spørgsmålet. Ja, jeg mener, det er et problem, at der er så få kvinder, der har fået plads i historiebøgerne. Det er klart, at der er mange mandlige historiske skikkelser. Dem hverken kan eller skal vi skrive ud af historien, men vi skal også fortælle om de kvinder, der har gjort en forskel, og der er eksempler på, at kvinder, som har været dygtige og har gjort en forskel, både i historien, i videnskaben og i kunsten, ikke er blevet anerkendt.

Eksempelvis synes jeg, det er tankevækkende, at Sophie af Mecklenburg ikke har fået mere plads i historieskrivningen. Hun blev faktisk Nordeuropas rigeste kvinde, og uden hendes finansiering havde hendes søn Christian IV ikke kunnet bygge Rundetårn eller Børsen. Der er Inge Lehmann, den danske seismolog, som fandt ud af, at jorden har en fast indre kerne. Hun er meget kendt i USA, men vi har ikke tidligere rigtig anerkendt hende herhjemme. Og det er først inden for de seneste år, vi for alvor har fået øjnene op for Anna Ancher som kunstner, mens vi i lang tid har anerkendt Michael Ancher.

Det er vigtigt at vise ikke mindst børn og unge, at kvinder også har været og kan være aktive skabere af historiske forandringer, og det er godt, at vi er blevet mere bevidste om det. Derfor hilser jeg også debatten og det her spørgsmål meget velkommen.

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:16

Samira Nawa (RV):

Tak. Det glæder mig, at ministeren og jeg deler syn på kvinders vigtighed, også i historieskrivningen. Jeg var da sådan set forberedt på, at hvis man gennemtrawlede historiebøgerne, så ville kønsfordelingen nok være skæv, men at den er så skæv, som det er tilfældet, hvor der kun er nævnt 89 kvinder ved navn ud af de her godt 1.700 personer, synes jeg sådan set også kalder på en politisk samtale, en politisk debat og måske også noget handling. Det kan godt være, at mænd har fyldt meget i historien, men det påvirker jo også vores børn og unge i dag og deres nutidsforståelse og -forståelse, og derfor har det også en betydning, hvordan historiebøgerne er skrevet, og hvad det er for en historieformidling, vi giver vores piger og drenge i folkeskolen.

Derfor vil jeg høre, om ministeren barsler med politiske initiativer. Jeg ved, at det selvfølgelig er et delt område mellem undervisnings- og ligestillingsministeren, men når nu det er en ligestillingsindgang, der er tale om her, så kunne det godt være, at ministeren havde gjort sig nogle tanker.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:17

Ministeren for ligestilling (Marie Bjerre):

Jeg er enig med spørgeren i, at det er chokerende, at der er så få kvinder. Jeg deler faktisk ordførerens synspunkt; jeg havde også regnet med, at kvinder var klart underrepræsenterede i historieskrivningen, men at der var så få kvinder, chokerede også mig. Jeg deler også synspunktet om, at det er vigtigt, ikke mindst for vores børn og unge mennesker, at man har nogle rollemodeller at spejle sig i, og det er simpelt hen ikke rigtigt, at der ikke har været masser af kvinder i historien, der op gennem tiden har gjort en meget positiv forskel for Danmark og for samfundet, og selvfølgelig skal de også fremhæves. Derfor hilser jeg også den her debat meget velkommen.

Det, jeg har gjort i første omgang, er, at jeg har takket ja til en invitation, som jeg har fået fra Gry Jexen. Jeg vil gerne have mere indsigt i det her område, og jeg vil gerne være med til at bakke op om debatten.

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:18

Samira Nawa (RV):

Det er lige præcis Gry Jexen, der står bag »Kvinde Kend Din Historie«, og Arbejdemuseet, som har lavet den her optælling, så det er rigtig godt, hvis ministeren kan lytte lidt til, hvad de har at sige, og deres pointer. Noget af det, der interesserer mig lidt i den her debat, er også, hvordan man gør i vores nabolande. Der har Norge og Sverige jo et helt andet syn på, hvor meget ligestilling skal fylde i folkeskolen, og der er man lidt mere aktive omkring at fremme ligestillingen. Kunne man forestille sig noget lignende i Danmark?

Kl. 15:18

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Ministeren.

Kl. 15:18

Ministeren for ligestilling (Marie Bjerre):

Jeg oplever heldigvis også, at der er en øget bevidsthed om at få flere kvinder frem i historieskrivningen, også i Danmark – heldigvis. Eksempelvis har jeg bemærket, at formanden for ekspertgruppen for Fagfornyelsen jo allerede har været ude at anerkende, at der rent faktisk er en problemstilling her, og at vi bør gøre noget mere for at få kvinderne frem. Derfor tror jeg også – jeg er ret overbevist om det – at der kommer en øget bevidsthed omkring det i historieskrivningen fremadrettet.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):
Spørgeren.

Kl. 15:19

Samira Nawa (RV):

Tak. Jeg kan mærke, at vi i hvert fald er meget enige i holdningen til det her, og jeg håber, vi kan fortsætte den her debat og dialog, som jeg synes er ret væsentlig for, hvordan vi former næste generation af

dreng og piger, som jo i deres folkeskole bliver udsat for en historiefortælling, som også præger deres nutids- og fremtidsforståelse.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Ministeren.

Kl. 15:19

Ministeren for ligestilling (Marie Bjerre):

Tak for den kommentar. Jeg opfattede den ikke som et spørgsmål. Men jeg vil bare gerne igen anerkende det her spørgsmål og sige, at den debat engagerer jeg mig meget gerne i. Og det er også derfor, jeg har takket ja til den her invitation fra Gry Jexen til at mødes med hende på Arbejdsmuseet, for jeg synes, det er en vigtig debat, og jeg vil meget gerne have noget mere viden om det, og jeg vil også gerne bakke debatten op.

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Det afslutter spørgsmålet. Tak til ministeren for ligestilling, og tak til fru Samira Nawa, Radikale Venstre.

Hermed er spørgetiden afsluttet.

Kl. 15:20

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Karsten Hønge):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 2. april 2024, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til den ugeplan, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 15:20).
